

ONS LAND PANORAMA

1 MEI 1941 — No. 18

LOSSE NUMMERS 15 CENT

Hei... 't is mei...!

Hans v. Buren

LENTENUMMER

LUCHTIGE LENTE!

Een tweestemmige voorjaarsreportage

Geen jaar gaat voorbij of het heeft de gewoonte een hoeveelheid aan tijd voort te brengen ter lengte van een kwartaal, hetwelk wij noemen: een voorjaar. Omgekeerd heeft dat aldus genoemd verschijnsel de gewoonte ieder jaar weer te komen. Nu zijn merkwaardigerwijs zoowel de Oudheidkenners als de weersgesteldheidkenners het er internationaal roerend over eens — en hoe zelden zijn „kenners” het, laat staan roerend, eens! — dat er naar menschenheugenis nog géén jaar geweest is zonder lente alias voorjaar.

In genoemd jaargetij worden de dagen langer, zeggen ze. „Ze” hebben ongelijk, de dagen blijven even vele uren doorduren, alleen het dag-licht blijft langer na-

juist. Immers alle pietjes, waarmee ik van den winter broederlijk mijn broodbonnen gedeeld heb

— en dat waren volgens een extra door mij uitgeknip artikel: lijsters (zang- en zwarte), meezen (kool- en staart- en pimpel- en zwartkop-), duiven (holen- en kool-) — zijn mét de lente prompt vertrokken. Overigens vergezeld van een bonte kraai, die ik ook nergens meer zie. Neen, mijn tuin — „jullie plaatsje”, zegt mijn zuster, die het ruimer kan doen — is zoo vogelleeg als maar denkbaar is, dit wil zeggen de musschen niet meegerekend, die noch „wedergekeerd” zijn noch ooit „henengegaan van ons”.

Ach ja, de lente: prima vera en zoo. In het voorjaar dan zijn de ranke kastanje-knoppen gezwollen van beloften. In het voorjaar vraagt mijn vrouw mij om speldengeld; wás het maar geld voor spelden, voor mijn part met de naalden erbij, maar het zijn tientjes voor „snuitige

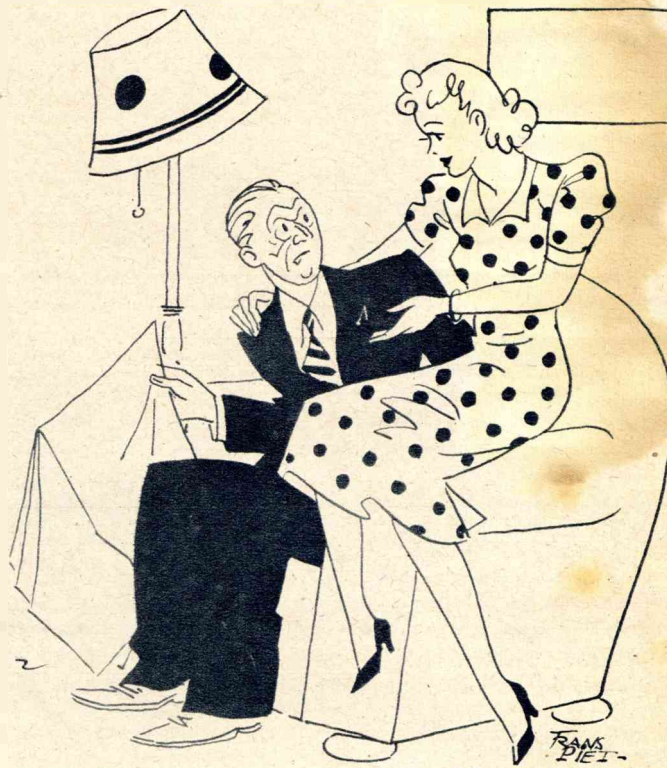
voorjaarstoiletjes”; ’n besten bondgenoot heb ik op ’t moment in den uitvinder van de roemrijke

punten; wat ik nooit kon, dat kan hij: de vierwielrennrem aanzetten. Dan teekent, in de lentesfeer, zich de iep af tegen den azuren hemel, vol kleine knopjes, die weldra in weeldebloesem hun kostelijken, kostbaren inhoud zullen ontplooiën. Dan komt meneer van hiernaast mijn Engelschen sleutel leenen, omdat meneer van hiernaast de tandem voor hem en mevrouw in orde wil maken. Dan ontvouwen zich als prille lenteboden met een gave boodschap de dappere sneeuwklonkjes met myriaden opgeheven blanke gelaatjes en komen ze schuchterkens den eersten vreugdigen lach brengen in de dan nog sobere sombere natuur.

Dan krijgt onze redacteur last van voorjaarsvermoeidheid, die ’m in de beenen gaat zitten en schraapt hij oververmoeid, humeurig gapend van den lenteslaap in mijn moeizaam werk. Dan zwen-

„Schoon is de lente,” beweren de dichters.

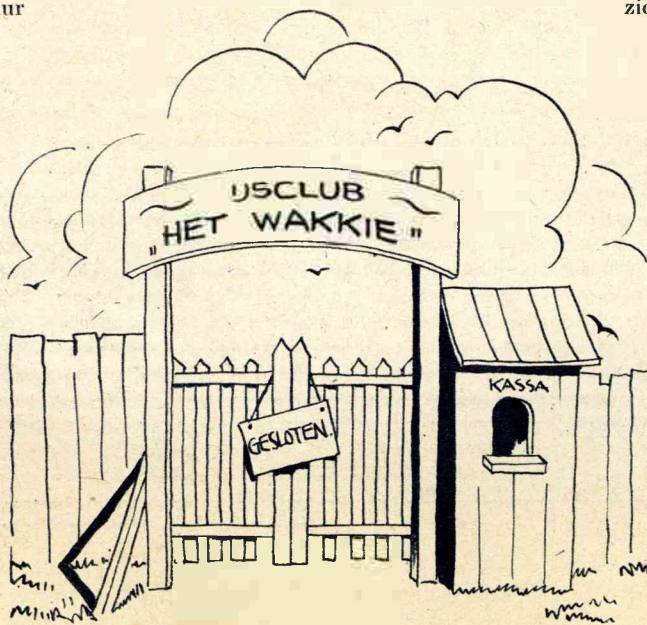
Dan vraagt mijn vrouw om speldengeld . . .

talmen. In de praktijk beteekent dit, dat voorheen de straatlantaarns dagelijks op een wat later uur aangingen, en tegenwoordig, dat de verduisteringsgordijnen per dag op een even later uur neergaan.

Schoon . . . is de lente, beweren de dichters, waarmee die menschen, die op rijm praten, heusch niet bedoelen schoon-gewassen, maar enkel maar: mooi. Dat komt omdat dan — alweer volgens de schrijvers — het leven ontwaakt. Dit moet ik ten stelligste tegenspreken, omdat ik weet dat ’s winters het leven allern minst indut, neen, juist met den winterdag de jongens op straat met dat sneeuwhallengedoe en baantjesglijden ontzettend veel leven maken. „Alles opent zich,” zoo zeggen, elk jaar weer, even trouw aan hun cliché’s als het jaar zelf aan zijn lenteperiode, diezelfde dichters en consorten, waarmee deze heeren dan toch maar vergeten, dat allerhande belangrijke instituten dan juist sluiten, o.a. de ijsbanen, ’t wintersch uitgaansseizoen, de kolenboeren en dergelijken.

Ook hoort men veel verkondigen, dat „de” vogels dan terugkomen. Ook dit is on-

. . . en dan sluiten o.a. de ijsbanen.

ken en zwerven en zwermen de vroegste kappen, de citroenvlinders, in hun blinkend gele pakjes, in de blijde eerste zonnestralen en laten zich waaien en paaien in de zoete zoete lentebries.

Dan krijgt mijn oudste broer, die bij ons inwoont met zijn wachtgeld en zijn stamkaart, hinder van voorjaarskriebel, wat erg aanstekelijk op de kinders werkt, hoewel we ze gehamsterde levertraan gegeven hebben en het dus geen Maartsche kindertjes wezen kunnen. Dan warrelen en dwarrelen de bijtjes, die nijvere dauwdrinksters, door tuin en duin en over bosch en mos en heide en weide, zoekend naar de bloemekens. Dan staat pardoës ineens mijn werkkamer op z’n kop, en krijgt mijn boekenkast een zoogenaamde goede beurt, hetgeen ten gevolge heeft, dat mijn voordien liefderlijk per auteur gerangschikte boeken nu per werkster à f 2.50 per dag incl. 1 maaltijd ineens geordend staan per grootte van het käftje; tegen Juli, zeg mid-Augustus, heb ik alles wel weer op zijn letterkundig-verantwoorde plaats.

Dan schatert en schalt de merel alom in het struikgewas vol lentejolijs en minne-nijid en buitelt en tuimelt de kievitenman in

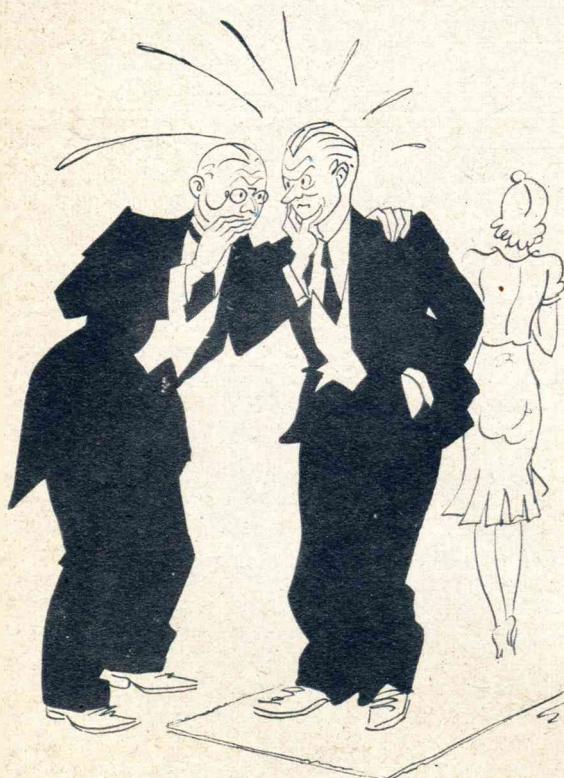

Schraapt hij oververmoeid, humeurig gapend . . .

bruigomstooi over Neerlands bouwen en gouden. Dan vraagt mijn zoontje om hulp bij zijn huiswerk met het oog op de rep'tities, en begint mijn vrouw over wat-zou-je-zeggen-van-wat-bijlessen-man-tegen-het-blijven-zitten. Dan maken de leeuweriken zich tot herauten van het feestseizoen en jubelen een ode aan de zon. Dan herinnert mijn zwager, die bij de belastingen is, er aan, dat de fluistercampagne over de verhoogde opcenten zoo tegen Mei toch wel eenigen grond heeft, want hij verneemt uit Den Haag . . .

Dan fladdert, als kon zij niet ontwaken en de heerlijke waarheid niet van den droom nog onderscheiden, de eerste vleermuis tegen 't avondlijk uit-spanselen dribbelt de pas uit z'n winterslaap ontwaakte egel langs de riekende ligusterhaag. Dan komt meneer van hiernaast nog eens mijn Engelschen sleutel leenen (nu voorgoed, zal u zien, aldus

Dan herinnert er mijn zwager, die bij de belastingen is, aan . . .

de werkster) want hij wil 'n dagje naar de bollen; dat doet ie principieel altijd als het eerste kievitsei gevonden is.

Dan bloeien en groeien winteraconiet, eranthis, speenkruid, primula, anemoon, voorjaarsvroegeling; dan spruiten bedeesd nog, maar levensovermoedig, onder in de sloot het jong groen van water-violier en watterranonkel en roeit de zwarte water-tor naast een kikvorsch onderdoor het vliesje van iel pril kroost. Dan vergeet de kater van de Meyers achter ons al de klappen, die hij als poesje reeds geïncasseerd heeft van de fatsoenlijke mevrouw Meyer achter ons om een even fatsoenlijk schepsel van hem te maken als zijzelf is, en jengelt en hengelt hij alsmaar om het gezelschap van de achtjarige poes van de Pietersens boven ons. Dan wiekt met breeden vlerk-

slag de eerste ooievaar over de landerijen; loomer van slag de reiger, ingetrokken de hals.

Een lenteververschijnsel dat elk jaar trouw terugkomt: de boekenkast krijgt een zogenaamde extra-beurt . . .

Dan gaat mijn dochttertje met d'r klasje renzenleuk botaniseeren en moet ze al het brood van „haar” hon meehebben en een boterbon voor alle securiteit plus 'n kwartje inleggeld en 't mag ook meer wezen, heeft juf gezegd, want er gaan ook van allerlei kinderen mee van allerlei ouders, die het niet . . . Dan flonkert de rijkgouden hamamelis mitsgaders de tooverhazelaar in gulden pracht als zongen zij een hymne

Dan gaat mijn dochter reuzenleuk met d'r klasje botaniseeren.

in kleuren. Danga ik toch ook maar 's kijken naar het „gebeuren” en breng er een blommetje in mijn knoopsgat van mee terug, waar de postbode me van zei, dat het een meizoentje is, en toen heb ik dat ding maar weggedaan want de bureu denken zoo gauw wat. Dan is het grootsche, weidsche lentefestijn ingezet en kwinkelen de vogelen in één symphonie: het Klankbeeld der Eeuwige Vernieuwing.

En dan belt de redactie op voor dag en dauw, dit wil zeggen vóór tien, en zegt, dat ze wel een stukje kunnen plaatsen (tegen het gebruikelijk honorarium, in duplo, geïnterlineerd getypt, portikosten inbegrepen) maar of het even anders kan wezen van „visie” dan alle jaren in alle bladen. Ach, dan probeer je dat. Dan ga je daar eens 'n dagje voor zitten, hè?

DE J. DE J.

(Teekeningen Frans Piët)

Waar de postbode me van zei, dat het een meizoentje is . . .

„...om de gulden woorden van dankbaarheid op hun waarde te schatten.”

Ik moet altijd nog denken aan de trip van mijn oom Bernard naar de stad, waar ik mijn werkkring had; het was in de laatste maanden van zijn leven. Hij had er de allesbehalve prettige reis van Amsterdam naar Zutphen voor over, speciaal om mij een kort bezoekje te brengen.

„Robert,” vroeg hij, toen ik de deur van mijn kamer gesloten had, „zuiver uit belangstelling, hoor, maar wat zei je eigenlijk precies tegen dat schooiertje op de trap?”

„Ik gaf hem een tikje op zijn hoofd, oom Bernard, lette tegelijkertijd goed op zijn gezicht, en zei: „Hier is een dubbeltje voor je, Willie.””

„’t Nieuwste! Of heb je er misschien een of andere bijzondere reden voor, Robert?”

„Nee, oom Bernard, ik doe het alleen, omdat Willie altijd erg dankbaar is voor zulke kleine attenties; dan moet je dat gezicht zien en die blij, bruine oogen.”

Oom Bernard manoeuvreerde zijn sigaar van den eenen mondhoek naar den anderen. „Ja, nou moet je mij niet kwalijk nemen, kerel, maar ofwel ik ben een tikje hardhoorig, of jij hebt onduidelijk gesproken. Zeg het nog eens kalmpjes over.”

Ik keek strak naar den horlogeketting van mijn overbuur, toen ik langzaam en duidelijk de woorden herhaalde. Oom Bernard zat met zijn hand aan zijn oorschelp en keek heel gewichtig. Een beetje uitdagend besloot ik met de woorden: „En, oom Bernard, ik wil eerlijk bekennen, dat ik het helemaal geen misdaad vind om de gulden woorden van dankbaarheid op hun waarde te schatten.”

Een moment leek het wel, of oom Bernard zijn heele sigaar zóó zou opeten. „Wat te schatten?”

„Gulden... woorden... van... dankbaarheid, oom Bernard.”

„Zeg het nog eens, Robert. Ik zou niet graag een enkel woord missen. Heb ik dat goed verstaan, dat kellers en kappers dankbaar zijn, als je naar hen luistert? Zeg me de waarheid.”

Ik antwoordde dapper: „Ik zie niet in, oom Bernard, waarom ik iets zou beweren, dat niet de waarheid, de heele waarheid en niets dan de waarheid is. Ik ben erg gevoelig voor de gulden woorden van dankbaarheid en ik hoop, dat ik er veel zal kunnen zeggen en zelf ook veel zal verdienen.”

Er kuarste een geluid, dat me deed denken aan het schuren van een roestigen ketting langs ’n muur. Het was de lach van oom Bernard.

„Koester jij misschien de stille hoop, dat je op een goeien morgen wakker wordt en tot de ontdekking komt, dat je wordt toegejuicht als een populaire weldoener der menscheit; geëerd, bemind en gewacht door allen, die jij zoo goed geholpen hebt?”

Ik zei geen woord, want ik voelde heel goed, dat oom mij op het paardje wilde hebben.

IK HIELD VAN GULDEN WOORDEN

„Ja, maar dat is toch heusch een kwestie, waar ik het rechte wel eens van wilde weten. Zeg nou eens eerlijk, Robert, denk jij werkelijk, dat de menschen dankbaar zijn voor ontvangen weldaden?”

„Dat weet ik uit eigen ondervinding,” antwoordde ik flink.

„Dus jij bewijst hun een dienst en dan komen ze bij jou met een heele serie éerlijk-gemeénde gulden woorden. Dacht je dat?”

„Ja, oom, en ik zou nog liever dood en begraven zijn dan een heel leven uit te leven, zonder dat je in de gelegenheid bent vriendelijk te zijn voor anderen en ook hun eerlijke gevoelens van dank te ondervinden.”

Hier stakte het gesprek, alleen liet oom af en toe een nasmullend „lachje” hooren, dat, zoals vermeld, veel leek op het langs den muur schuren van een roestigen ketting.

„Robert,” zei hij plotseling, „als je nou je baantje hier van gasmeters-opnemen er aan zou geven, kun je het dan na een paar maanden weer terugkrijgen?”

„Ik weet het niet,” moest ik wel zeggen, „maar waarom vraagt u dat?”

„Ik vraag het je, Robert, omdat ik zoo’n typisch karakter ben. Ondanks mijn drukte en zorgen als zakenman heb ik in mijn leven toch heel wat kostbare uurtjes doorgebracht met denken en mediteeren over het hiernamaals. Tot voor tien minuten meende ik zeker, dat als iemand eenmaal van de aarde weg was, hij door niets meer te bewegen zou zijn, nog eens terug te komen. Maar nu begin ik te twifelen. Ik geloof nu, dat een geest best voor zoo’n trip zou voelen, als hij wist, dat hij bij zijn bezoek aan de oude, vertrouwde tooneeltjes zóó hartelijk zou moeten lachen.”

Toen drie maanden later oom Bernard’s testament werd voorgelezen, hoorde ik tot mijn groote verrassing, dat oom mij voor zijn overlijden tot eenigen erfgenaam van zijn zaak had gemaakt.

Ofschoon ik den dood van mijn oom een hoogst treurige gebeurtenis vond, gaf ik niet toe aan de natuurlijke smart, die anders wel eens fataal voor mijn gezondheid zou kunnen worden. Als ik zei, dat ik op en top gezond was naar ziel en lichaam, toen ik mijn ooms zaak overnam, moest dat toch wel met een korreltje zout genomen worden. Later werd het al: „Nee, dokter, heelemaal gezond was ik niet, toen ik naar Amsterdam kwam, maar ik moet toegeven, dat ik vanaf mijn eersten dag als „baas” achteruit ben gegaan. Misschien heeft die Chineesche vazen-affaire me wel harder aangepakt dan ik aanvankelijk verwacht had; maar in ieder geval zag ik er al langer slecht uit.”

En toen de dokter verder ging en vroeg, wie of wat verantwoordelijk was voor mijn eerste gevoel van achteruitgang, had ik eigenlijk gewoon moeten zeggen: „Dokter, dat is allemaal de schuld van juffrouw Kitty Soeters.”

Lang voordat ik er eenig idee van had, ooit een eigen zaak te krijgen, had ik al heele plannen uitgewerkt, hoe ik mijn directeurschap zou opvatten. Als jongen had ik me al voorgenomen om, als ik ’ns baas zou zijn, met alle mogelijke middelen te zullen trachten het geluk en de welvaart van mijn personeel te bevorderen en zoo hun dankbare gezindheid te winnen. Er was zestien man personeel in het warenhuis van mijn oom zaliger. Ik meende, dat ik het best den goeden geest kon bevorderen door hun allemaal een extra-week vakantie met behoud van salaris te geven. Ik begon met juffrouw Ans Lips, eerste verkoopster van de afdeling huishoudelijke artikelen. Zij was een klein, kwiek blondje met een innemenden glimlach, en het was een lust om te hooren hoe zij mijn aanbod accepteerde.

„O, meneer van de Bilt, dit is toch heusch iets, dat ik nooit zal vergeten — nee, al zou ik ook

Een vertelling door H. Netterode

honderd jaar worden. U kunt onmogelijk begrijpen, hoe dankbaar ik ben. Ik kan er heusch niets aan doen, meneer van de Bilt, maar toen ik u voor het eerst zag, zei ik tot mezelf: die meneer van de Bilt is een edel man met een ruimen blik, en hij zal de genegenheid van iedereen in de zaak winnen door zijn persoonlijkheid en zijn grooten geest. Ik kan het niet helpen, meneer, als er tranen in mijn oogen staan.”

In mijn besprekingen met de overige employé’s kreeg ik maar één dissonant te hooren, en wel van juffrouw Kitty Soeters, die bij mijn oom al lang cheffin van de zaak was geweest.

„Maar wat wilt u nu eigenlijk?” vroeg zij, terwijl ze mij aankeek met een paar donkerbruine, maar toch ijskoude oogen.

„Ik bied ieder een week extra-vacantie aan met behoud van salaris,” antwoordde ik.

„Ja, dat begrijp ik, maar hoe kunt u nu zooiets voorstellen? We zijn in een druk seizoen. En bovendien, waar haalt u het geld vandaan om de extra-krachten te betalen, die noodig zijn om de andere te vervangen?”

„Dat wordt op een of andere manier wel geregeld,” gaf ik bits ten antwoord, „mijn hoofdpzet is, als ’t eenigszins kan, iedereen op de zaak ter wille te zijn en af en toe een gunst te verleenen.”

„En hun taak is dan zeker om de noodige gunsten terug te bewijzen?”

„O nee, juffrouw Soeters,” verzekerde ik haar haastig, „daar heeft geen haar van mijn hoofd aan gedacht. Ik zou volkomen tevreden zijn, als mijn pogingen geapprecieerd werden. Méér vraag ik niet.”

„Voor zoover het mij aangaat,” zei ze achterover leunend en met haar fijn handje een dikke lok bruin haar van haar voorhoofd wegstrijkend, „is zoo’n vakantie te duur voor de zaak. Als het u toch hetzelfde blijft, maak ik liever geen gebruik van uw aanbod.”

Ik kon geen woord uitbrengen, maar mijn gezicht moet mijn gevoelens sterker uitgedrukt hebben, dan een verwijf of een vraag kón gedaan hebben.

„Ik wil u niet kwetsen, meneer van de Bilt, maar u moet weten hoe de vork aan den steel zit. Ik heb ook een zwak voor dankbaarheid. En ik heb een gruwelijken hekel aan alle gunsten, die ik niet op een of andere manier kan terugbetalen. Met eenigen graad van fatsoen en zelfrespekt kan ik dus uw aanbod niet aannemen. Ik houd me bovendien maar liever aan de traditie.”

Dit gesprek, dat plaatsvond om kwart over twee in den namiddag van mijn eersten dag als directeur, beteekende den ommekeer in mijn gezondheids-toestand. Van toen af aan begon ik me te realiseeren, dat ik iets mankeerde, en iederen dag werd dat feit duidelijker. Bij elke gelegenheid poogde ik tactvolle vriendelijkheden te laten zien, die juffrouw Soeters naar mijn meening wel op prijs móést stellen. Maar alles tevergeefs. Als ik die gunsten bewezen had aan de overige bedienden, dan zouden ze me overladden hebben met de meest geestdriftige dankbetuigingen. Maar juffrouw Soeters negeerde niet alleen al mijn pogingen, maar iederen keer opnieuw was de uitdrukking van haar gezicht zoo sarcastisch, dat dát me meer pijn deed dan een klap in mijn gezicht.

„Ik heb aangenomen om iets te doen en dat doe ik,” zei ze eens, toen ze weer een welgemeende vriendelijkheid van de hand had gewezen; „als ik

de boel in 't honderd laat loopen, mag u me ontslaan. Maar zoolang ik goed en correct werk, moet u niet verwachten, dat ik nog dankbaar ben op den koop toe; daar staat immers niets van in het contract!"

En wat deze houding nog bijzonder pijnlijk maakte, was, dat juffrouw Soeters en ik in de zaak, om zoo te zeggen, naast elkaar stonden. Tien jaar geleden was zij begonnen als cassière en nu wist ze meer van de zaak dan iemand anders in huis. In zijn testament had oom Bernard nog gezegd, dat ik me volkomen kon verlaten op de eerlijkheid en het oordeel van juffrouw Soeters; en iederen dag bleek duidelijker, dat hij haar goede kwaliteiten nog onderschat had.

En tóch, zoo dikwijls als ik een vloed van gulden woorden inoogstte van een der employé's, werd mijn geluk voor een groot deel bedorven door de gedachte, dat juffrouw Kitty Soeters altijd weigerde in een positie geplaatst te worden, waar zij dankbaarheid zou moeten toonen.

De herfst was gekomen. Mijn toestand was in den zomer ontegenzeggelijk verergerd; en juffrouw Soeters had me nog wel zoo vaak gezegd, dat ik eens een paar weken er heelemaal uit moest om op krachten te komen. Waarom had ik ook niet willen luisteren? Vanmorgen was Kitty naar Utrecht om een partijtje confectie te gaan zien, dat op de markt was gebracht als droevig overschot van een faillieten groothandel. Ik had juist een paar cheques geschreven, toen juffrouw Ans Lips bij me aanklopte.

„Binnen,” zei ik.

De klank van haar stem drukte in den hoogsten graad haar dankbaarheid uit voor verkregen gunsten. „Ik kom u niet iets vragen voor mezelf, meneer van de Bilt, want na uw goedheid voor ons allen zou ik me schamen u nóg meer te vragen. U bent zóo aardig en zóo goed geweest voor ons, meneer van de Bilt, dat u van de zaak een hemeltje op aarde hebt gemaakt.”

„Ik heb niet meer gedaan dan mijn plicht,” gaf ik simpel ten antwoord, „en ik vraag geen grooter belooning, dan te weten, dat mijn bedoelingen gewaardeerd worden.”

Na nog eenigen vleienden commentaar op dezelaatste opmerking vroeg juffrouw Lips bij wijze van gunst een paar minuten van mijn tijd. Zij zou dolgraag hebben, dat ik goeden raad zou geven aan een neef van haar, die nog studeerde en toevallig in de stad was. Ik zei, dat ik hem met genoegen allen mogelijken goeden raad zou verschaffen. Voldaan verliet juffrouw Lips mijn kantoor, nadat ze nog eenige waardeerende opmerkingen had gemaakt, die me haast deden blozen. Kort daarna stelde haar neef zich voor.

De dank van dien jongen gaat alle beschrijving te boven. Het was een al te groote erkentelijkheid voor den praktischen raad, dien ik hem met plezier gegeven had. Hij had een goeden raadsman nodig, want ten eerste kostte zijn studie handenvol geld, maar verder moest hij nog een

hypotheek van zijn ouderlijk huis aflossen en bovendien, als het eenigszins kon, nog geld opnemen om zijn oude moeder een half jaartje van de gezonde boschlicht te kunnen laten genieten. Om daarvoor wat geld bij elkaar te krijgen, had hij een baantje aangenomen als agent van een firma van oostersche importartikelen. Dé specialiteit van deze firma was een soort Chineesche vaas, in den groothandel verkocht voor vijf kwartjes per stuk, met korting voor contant.

Toen ik den jongeman vroeg, mij een monster te laten zien, gaf hij met een simpel: „Graag” uitdrukking aan zijn gevoelens. Hij hield mij een vaas voor en wat hij toen zei, was een vloed van vleiende woorden, die je gewoon bedwelmden. En hoe langer hij doorging, hoe schitterender zijn gulden woorden werden.

Maar deze inleiding was nog niets vergeleken bij de wijze waarop hij reageerde, toen ik tweeëntwintig gros bestelde voor vijfendertighonderd gulden contant. Onder het spreken moest hij maar in zijn oogen wrijven, omdat hij, zei hij, haast niet kon gelooven, dat zóo iets werkelijk waar was. En hij bedankte me ook uit naam van zijn vader en moeder en uit naam van zijn zuster, die een fijne betrekking had gehad, maar door gemeene lasterpraatjes er uit gewerkt was. Feitelijk was zijn praten één lange reeks gulden woorden, die tot uitwerking hadden, dat ik in een bijzonder blijde en vroolijke stemming geraakte.

Twee dagen later, toen ik nog aan het nagenieten was van het heerlijke gesprek, kwamen de 3168 vazen.

„Wat zijn dat?” vroeg Kitty Soeters met een vreemde tinteling in haar oogen.

Met een paar woorden vertelde ik haar de geschiedenis van den koop.

„O, was het Ans' neef misschien? Een jonge man met een warmen handdruk en een paar hypnotiseerende oogen? Ik dacht, dat u na de ondervinding met den koopman, die hier zijn patent-kleur-knoopen heeft geloosd, wel niets meer zou koopen zonder er te voren eens over te spreken.”

Terwijl ik naar een geschikt antwoord zocht, begon zij op de schrijfmachine te timmeren.

„Wat scheelt er aan?” vroeg ik, wel voelend dat zij spinnig was.

„Niks. Ik ben alleen maar een lijstje aan het tikken van al de baantjes hier in de zaak, die ik voor mijn rekening heb genomen. Het lijkt me dan gemakkelijker voor u om voor dat alles iemand anders te zoeken, want eind volgende week zeg ik op.”

„Wou je weggaan?” vroeg ik ontdaan.

„Er is mij een beetje te veel „dankbaarheid” in de zaak,” antwoordde juffrouw Soeters, „en ik ben bang, dat ik op een goeien dag door zoo'n brokje dankbaarheid word opgenomen en het dakraampje uit zal vliegen.”

Dat was alles, wat ik uit haar kon krijgen. En twaalf dagen later, toen zij haar dreigement uitvoerde, kreeg mijn gezondheid een gevoeligen knak, en zienderoogen begon ik af te takelen.

Ik zal maar geen poging wagen om het opduiken van de verschillende symptomen weer te geven. Iederen morgen lag ik in mijn bed op de eerste verdieping van het woonhuis naar het schoorsteengat in den muur te staren. En iederen morgen opnieuw vroeg ik me verbaasd af, hoe het toch kwam, dat ik zoo terugschrok voor mijn nieuwe dagtaak, in plaats van er naar te verlangen met alle energie, die in mij was.

„U bent een beetje aan den zwaarmoedigen kant,” zei de dokter, „maar u mankeert verder absoluut niets. Neem om de drie uur een eetlepel van dit drankje en probeer alleen aan prettige dingen te denken.” Maar de medicijn en de geestesoefeningen hadden weinig of geen succes, net zomin als de pogingen om de vriendschap met Kitty Soeters voort te zetten.

„Zeker, je staat me best aan, Robert,” zei ze, als antwoord op mijn herhaald verzoek, „maar op een gegeven dag krijg jij een geweldigen klap en dan zou ik niet graag in je buurt zijn.”

Toen ik nog verder vroeg, wilde zij zich er van afmaken en zei: „Als jij een beetje anders was en ik zou blijven, dan had je een veel prettiger leven; maar laten wij nu liever over-

stappen op 'n ander chapter, radio of letterkunde, of weet ik wat.”

Ik ben voor den derden keer naar Kitty toe gegaan. Ik heb de stoute schoenen aangetrokken en haar hand gevraagd.

„Robert,” zei ze, „je doet me denken aan dien man, die zóoveel belang stelde in electriciteit, dat hij iederen keer als er onweer was vol verwachting bij den bliksemafleider ging zitten. Jij bent ook zóo gebrand op dankbaarheid, dat je een meisje ten huwelijk zou vragen, alleen maar in de hoop, dat zij een paar dankbare woordjes zou stamelen.”

Zoo gauw en zoo overtuigend mogelijk legde ik Kitty uit, dat dat heelemaal niet het geval was, dat ik werkelijk van haar hield en altijd van haar zou blijven houden.

„Ik zal je niet links laten liggen, Robert, want je bent een aardige jongen. Je hebt een beroep op mij gedaan, goed. Ik lees graag romans over mannen zooals jij, maar ik kan me niet voorstellen met een van hen getrouwd te zijn. Wacht tot je 'n tand hebt laten trekken zonder verdooving, wacht tot je een nagel of een vinger of je kapitaal hebt verloren en kom dan nog eens praten. Misschien hebben we dan meer aanknoopingspunten voor eenzelfde levensopvatting.”

Kort daarna kreeg Kitty een prachtige betrekking bij een concurrerende firma en langzamerhand verslapte ons contact. Dat kwam niet, omdat mijn belangstelling voor haar verminderd was, maar omdat ik me iederen keer als zij weer weigerde, ellendiger begon te voelen.

Terwijl het me vroeger al moeite kostte om op te staan, werd het nu haast onmogelijk. Als ik aan mijn werk moest, leek het wel of ik ineens aan beide beenen een blok lood had hangen. Met alles liep het slecht, vooral met den verkoop der Chineesche vazen.

Niemand wilde ze hebben voor zeven kwartjes, nog niet voor vijf, vier, drie, ja zelfs nog niet voor vijftig cent.

Toen de vazen ten slotte cadeau gegeven werden bij ieder bedrag boven de tien gulden, zeiden de klanten: „Wat krijgen we nou? Moet ik dat ding misschien op de kast zetten?” Na verschillende van dergelijke pogingen slaagden wij erin, 157 exemplaren kwijt te raken, terwijl er nog 3011 netjes op een rijtje in het pakhuys bleven staan.

Maar een nog veel grotere kwelling dan de aanwezigheid van de vazen was de afwezigheid van de 3500 gulden, die ik er voor betaald had. Want dat bedrag had ik brood- en broodnoodig om zaken te kunnen doen. Kort voor den aankoop van de vazen had ik al twee andere artikelen ingeslagen, die ook al niet zoo goed gingen als het zich aanvankelijk had laten aanzien. Ik had van de bank al geld moeten leenen om de zaak in stand te kunnen houden. En om die ellendige 3500 gulden was ik genoodzaakt, twee mooie partijtjes te laten schieten, en ik moest machteloos toezien, dat ze door mijn concurrenten werden opgeslokt en met een zacht winstje weer van de hand werden gedaan. De haast bovenmenselijke inspanning om die verliezen op een of andere manier weer goed te maken, werd voor mij een doorlopende nachtmerrie.

Het eenige, dat me op de been hield, was de onvermoeide dankbaarheid van het personeel. En hoe klein mijn gunst of weldaad voor hen ook was, in hun antwoord klonk altijd waardeering en sympathie: „O, meneer van de Bilt, dát zal ik nooit vergeten, hoe oud ik ook word.” ... „Weet wel, meneer van de Bilt, in mij hebt u een vriend, die zijn weldoener eeuwig trouw blijft...”

En nog boven dat alles uit stak de steeds onverminderde dankbaarheid van Ans Lips. Nooit, hoe klein de attentie ook was, zou ze nalaten een vloed van gulden woorden uit te storten. En wanneer zij per ongeluk het onderwerp van de Chineesche vazen aanraakte, maakte zij zich heftige verwijten en verbruikte zakdoek na zakdoek in vergeefsche pogingen om haar tranen te drogen. En hoe meer ik zei: „Denk daar non asjeblijft niet meer aan,” hoe dankbaarder zij werd. En toen ik haar een zoogenaamde tijdelijke aanstelling gaf om de plaats in te nemen van Kitty Soeters, is ze me daar toch aan het juichen en danken gegaan, wel vijf minuten achter elkaar.

„O, Robert — vergeef me, meneer van de Bilt, maar uw vriendelijkheid heeft u gewoon zóo dicht bij mij gebracht, dat ik u wel haast bij uw voor-naam móét noemen — nooit zal ik deze buitengewone, deze edele daad vergeten. Mijn woorden

Vervolg op blz. 8

Nooit zou ze nalaten een vloed van gulden woorden uit te storten...

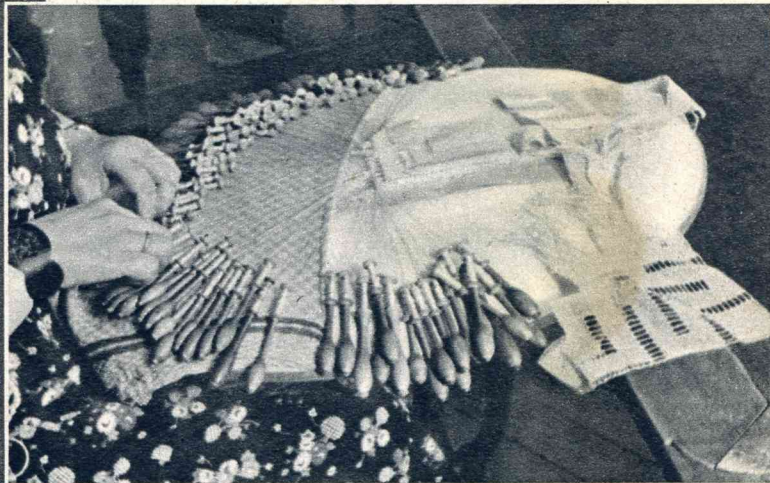
Zoals het vele eeuwen geleden geschiedde, wordt ook in onze dagen nog kant navaardigd in het Noord-Hollandsche dorpje Wijdenes. De kantklossende vrouwen dragen vaak nog haar kleurige streekcostuums.

wereld, aan den anderen kant de dijk van de vroegere Zuiderzee. Dat is Wijdenes. De toerist zou niet verwachten, veel merkwaardigs te zien in dit dorpje bij Hoorn, maar hij kan er toch iets vinden, waarvoor talrijke vreemdelingen over de grenzen trekken, naar Brugge, de stad van de oude schoonheid, de begijntjes en het kantklossen.

Dat laatste kunt u ook zien in Wijdenes, u kunt het er leeren. In Wijdenes bestaat de kantwerkschool „Ieder voor allen”, waar sinds jaren het prachtige oude handwerk van het kantklossen wordt onderwezen.

De school wordt in stand gehouden door een vereniging, welke wordt gesubsidieerd door rijk en gemeente en welke werd opgericht door mevrouw de Jager Meezenbroek van Beverwijk, te Bilthoven. De leerlingen maken zelf de

Een werkje, dat tal van dames voor onoverwinnelijke moeilijkheden zou plaatsen: het kantklossen met de tientallen klosjes en draden.

ontwerpen voor hun kanten kunststukjes. Ieder jaar geven enkele leerlingen demonstraties in het Waaggebouw te Alkmaar, om propaganda voor het kantklossen te maken en om den verkoop te stimuleeren. De meisjes komen na het verlaten van de lagere school op den cursus en ofschoon zij na een jaar kunnen zeggen, dat zij het kantklossen onder de knie hebben, blijven de meesten er vier à vijf jaar; anderen komen op lateren leeftijd en zelfs logeerde een dame uit het oosten van het land geruimen tijd in Wijdenes om het kantklossen te leeren. Zoodra zij wist, dat dit fijne en kunstige handwerk hier werd onderwezen, wilde zij leerlinge worden.

Helaas werken thans de tijdsomstandigheden tegen; de verduistering remt het bezoek, de leerlingen uit naburige dorpen kunnen niet komen, doch de meisjes van Wijdenes blijven het kantklossen trouw. Zij houden ook de aloude

Waar nog kant geklost wordt naar oude zede. De leerares en twee leerlingen aan 't werk.

VLIEGEND GAAN DE KLOSJES....

Het is geen groot dorp, een dorp zoals er meer in het mooie groene land van Noord-Holland zijn: een kerkje, een dokterswoning, een school, een klein gemeentehuis. Voor de rest huizen en boerderijen. Het is eigenlijk één lange straat, aan den eenen kant is de weg naar naburige dorpen en de overige

**Kantklossen
te Wijdenes**

streekkleeding in eere; het is een lust voor het oog en in alle opzichten een sieraad voor de draagster, die frische, fleurige japon, die sierlijke rok met halsje van „melk en bloed”, dat mooie schortje, dat kanten kraagje (eveneens handwerk, honderdvijftig jaar en langer geleden gemaakt) dat gouden hoofdsieraad met de fijn gewerkte kap, die zware beugeltasch, die gouden en bloedkorallen sieraden, en wij kunnen verzekeren, dat de lange tocht naar Wijdenes meer dan ruim beloond wordt door de kennismaking met de kantwerkschool en haar schoonen in West-Friesche kleedij, die zoo goed past bij het mooie handwerk.

Er zijn kussens met twaalf klosjes, er zijn er ook met meer dan hon-

Leerlingen en leerres dragen de traditioneele dracht van Noord-Holland; een bijzonderheid is de beugeltasch, die aan den schortband gedragen wordt.
(Foto's Ass. Corr.)

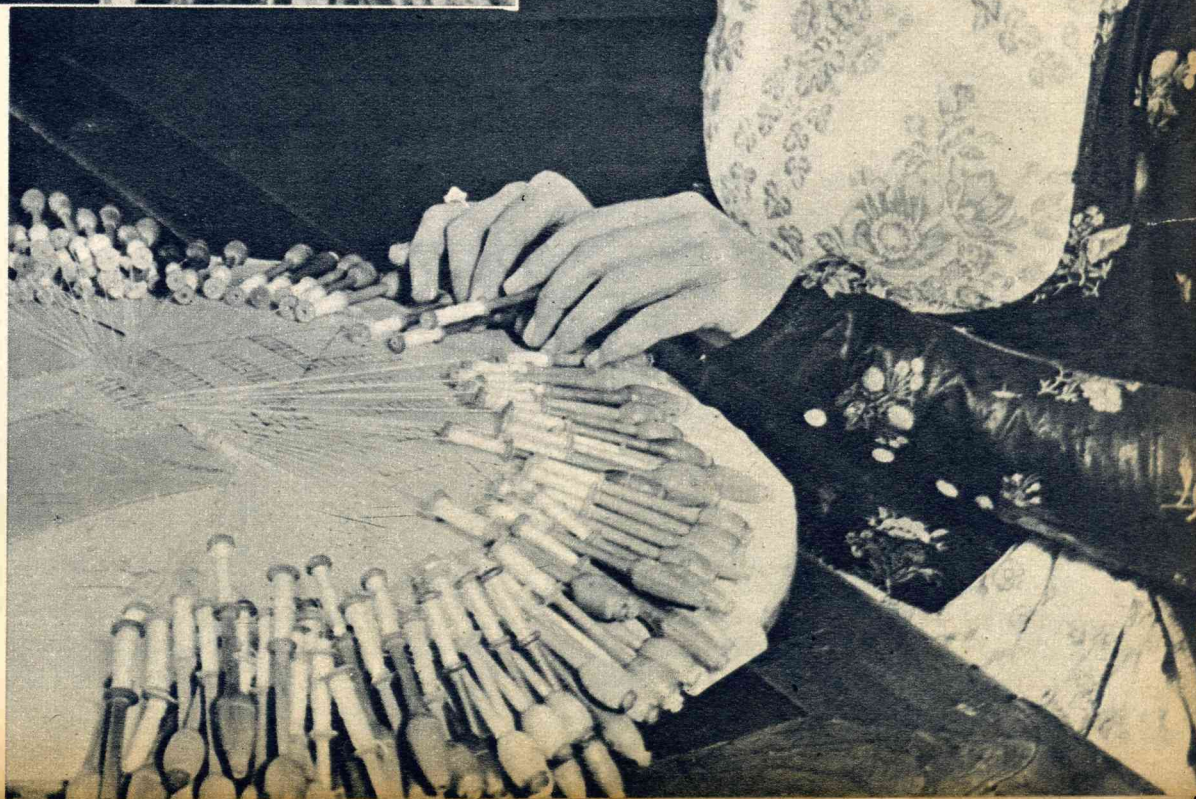
Een, die plezier heeft in haar werk!

Wat vaardige handen maakten. Het kantklossen is een werk dat vaardigheid en geduld vereischt, maar de resultaten mogen dan ook gezien worden. Wat dunkt u van het sierlijke kapje, dat het Noord-Hollandsche „oor-ijzer” versiert, en het ragfijne kledje?

derd. De leek ziet alleen spelden, die in het kussen geprikt zijn, een menigte draden en de langwerpige klosjes, waarop het linnen garen is gewonden; het is voor hem 'n raadsel en een wonder, hoe men wijs kan worden uit de vele draden, hoe er eenig systeem gevonden kan worden in de klosjes, welke door vlugge vingers heen en weer en over elkaar bewogen worden, maar aan den anderen kant van het kussen ligt een stukje afgewerkte kant, en wat overigens het resultaat is van de heen en weer vliegende klosjes, kan hij zien in de zakdoekjes, kraagjes, loopers, theemutsen, bridgekleedjes, enz. welke op school onder leiding van mejuffrouw N. Leeuwerik vervaardigd zijn.

De producten vonden overal hun weg, tot in Amerika, waar een vroegere leerlinge der school er propaganda voor maakte. In de wolkenkrabbers liggen de kostelijke kanten werkstukken als evenveel bewijzen van een nobel en fijn handwerk, dat in Nederland in eere wordt gehouden, dat te Wijdenes door vaardige vingertjes wordt beoefend.

LEER IS SCHAARSCH

zegt de leersnijder van Cowboy. En die mooie kwaliteiten boxcalfs en boxrund, waar Cowboy heerenschoenen van gemaakt worden, zijn nog schaarscher. Daarom zijn ze

niet meer onbeperkt verkrijgbaar en boft U, als U voor Uw schoenenbon zoo'n paar elegante sterke Cowboy-schoenen kunt kopen.

COWBOY
SCHOENEN

DE BESTE VOOR
UW SCHOENENBON

Aan den voorkant wit,
aan den achterkant aan-
getast door tandsteen
(Wat de tandspiegel te zien gel)

Alleen uiterlijk mooi zijn haar tanden,

WANT ZIJ HEBBEN EEN VERBORGEN GEBREK.

Achter die mooie tanden zit het ver-
raderlijke tandsteen, dat langzaam maar
zeker de tanden losmaakt en ten slotte
tot uitvallen brengt.

Verzorgt zij haar tanden dan niet goed?
Nee, zij poetst ze geregeld zowel
aan den voorkant als aan den achter-
kant, maar dat is niet voldoende om
tandsteen tegen te gaan. Tegen tand-
steen kan men alleen succes verwachten

met een Solidox-verzorging van het
gebit. Want Solidox-tandpasta is het
eenige tandmiddel in Nederland, dat
Sulforicinoleaat bevat, dat volgens proef-
nemingen van wetenschappelijke onder-
zoekers de vorming van tandsteen tegen-
gaat. Poets Uw tanden tweemaal per dag
met Solidox en ga tweemaal per jaar
naar den tandarts. Dan bent U zeker
van witte en tevens gezonde tanden.

SOLIDOX
tegen tandsteen

SC 29-0141

IK HIELD VAN GULDEN WOORDEN

Vervolg van blz. 5

zeggen u waarschijnlijk niets, maar ik wilde, dat u eens wist, hoe het mij ernst is, wanneer ik deze twee kleine woordjes uitspreek: Dank u! Ja, dank u en nog eens dank u, Robert... ik bedoel meneer van de Bilt. En vergeeft u me astublieft, wanneer ik me soms een beetje mocht verspreken. Ik zit zoo vol dankbaarheid, dat ik werkelijk niet voldoende controle op mezelf kan hebben..."

Na deze woorden viel zij voorover en legde mij ipso facto den moreelen plicht op om haar op te vangen. En terwijl haar hoofd op mijn schouder rustte, stroomde de vloed gulden woorden onstuimig voort.

Daar stond ik nu, en ieder oogenblik kon de kantoordeur opengaan! Ik zou waarschijnlijk ook niet zoo verlegen zijn geweest, als ik niet, ja, hoe moet ik dat zeggen... niet zoo omvloed was van dankbaarheid, dat er voor niets anders plaats was. Mijn rechterhand opheffend, klopte ik haar zachtjes op den rug.

„Ik kan maar niet begrijpen, hoe u altijd van die hartelijke, aardige attenties over hebt voor een arm, stug meisje als ik. Vergeet nooit, Robert — ik bedoel mijnheer van de Bilt — dat u aan mij iemand hebt, die in haar hart de herinnering bewaart aan iedere bewezen weldaad. Laat me asjeblieft een beetje uitschreien.”

Zij bleef in dezelfde houding staan en snikte maar kalmpjes door. Ik was haar reddende steun en klopte haar maar op den schouder. Eindelijk veegde ze haar tranen weg.

„En laat me nu astublieft meteen beginnen met mijn nieuwe plichten, want ik weet zeker, dat u den laatsten tijd veel te hard gewerkt hebt. Toen ik net binnenkwam, zag u er zoo neerslachtig uit, dat ik er gewoon bang van werd. Is er iets niet in orde? Zeg mij toch wat u hindert, want u bent zoo goed en vriendelijk voor mijn nietswaardig persoon-
tje, dat ik u met liefde zal helpen, zooveel ik maar kan.”

Mijn neerslachtigheid had verschillende oorzaken, maar om op haar vraag terug te komen, antwoordde ik — en volkomen volgens de waarheid — dat ik in het ochtendblad een groot artikel had gelezen, waarin stond, dat iedereen een testament moest maken. Nu voelde ik mij een beetje somber bij de gedachte, waarom ik een testament zou maken. Ik had niemand, aan wien ik mijn vermogen kon nalaten. En ik voegde er aan toe — weer volkomen volgens de waarheid — dat ik me nu werkelijk niet meer zoo neerslachtig voelde als even geleden.

Zij vond in deze verklaringen een heel andere beteekenis, dan ik bedoeld had, want, op z'n zwakst gezegd, was ik stomverbaasd, toen Ans Lips mij stevig om mijn hals vloog, mijn hoofd naar het hare toetrok en uitsnikte:

„O, Robert, het komt zoo onverwacht! Maar jouw gevoelens zijn bij mij wederkeerig, Robert, en ze zijn dat geweest vanaf het eerste oogenblik, dat ik je zag. O, nooit zul je weten, welke gevoelens er nu in me opkomen. Van alle vriendelijke, hartelijke en edele menschen op aarde ben jij de hartelijkste, de meest edele. Hoe heeft mijn nietig persoon-
tje in 's hemelsnaam ooit zóó jouw aandacht kunnen trekken,

dat je mij vraagt, je vrouw te worden? Robert, het is al te mooi.”

En dit was nog maar het begin van den stroom gulden woorden, die alles, wat ik ooit op dat gebied gehoord had, ver overtrof.

Ongeveer twaalf uur later, om drie uur 's nachts, staarde ik plotseling strak naar het schoorsteengat boven het voet-
einde van mijn bed.

„Wat was dat voor een geluid?” vroeg ik fluisterend aan mezelf; hoorde ik het nou werkelijk, of kwam het van de koorts?

Van zeven uur 's avonds tot twee uur 's nachts had ik in den motregen ge-
loopen, en mijn hersens afgemarteld met de wanhopige vraag, wat een man moet doen, van wien verwacht wordt, dat hij zal trouwen met een meisje, waar hij niet mee wil trouwen. Vergezeld van mijn toekomstige bruid, had ik den heelen middag doorgebracht op het kantoor van den notaris om een testa-
ment op te stellen, waardoor ik, ingeval ik zou overlijden, alles aan haar ver-
maakte. Na de plechtstatige en vooral saaie wetstermen op het notariskantoor kwam voor de afwisseling het levendige voorstel van het meisje om eens gezellig te gaan winkelen. En van toen af aan heb ik door den regen gebaggerd, zonder hoed, zonder jas, paraplu of over-
schoenen.

Daar had je dat geluid weer! En dezen keer was er geen vergissing mogelijk. Het was als het schuren van een roes-
tigen ketting langs een muur. Al mijn moed verzamelend, richtte ik mij half op in bed.

„Oom Bernard,” vroeg ik hardop, „wat is er? Waar lacht u om?”

De stilte, die volgde, was nog ver-
schrikkelijker dan het lachen zelf.

Dien morgen om half elf zakte ik in elkaar onder het dicteeren van een brief. De dokter onderzocht mij, zei, dat ik direct naar bed moest, en stuurde mij in een taxi naar huis.

„Het is niets, mijn jongen, een lichte zenuwoverspanning, gepaard aan een zware kou. Wij zullen zorgen, dat je poriën openkomen, dan vliegt de koorts er uit en voel je je als een pasgeboren baby.”

Dat klonk simpel genoeg en mijn eenige wensch was, dat mijn poriën opengingen. Maar ondanks poeders en heete baden bleven mijn poriën her-
metisch gesloten en in plaats dat mijn temperatuur daalde, werd zij nog maar steeds hooger.

Toen de dokter mij dien avond voor den vierden keer kwam bezoeken, zei hij met iets hartelijks in zijn stem: „Wel, wel, mijn jongen, jij ziet er beter uit. Ik heb gezorgd, dat je een zuster bij je krijgt; als je dus iets nodig hebt...”

„Waarom, dokter?” vroeg ik, „ik geloof niet, dat ik zoo ziek ben, dat ik een zuster bij me moet hebben.”

„Je bent zelfs heelemaal niet ziek,” antwoordde hij met een helderen lach, „maar je hebt iemand nodig om tegen te praten, iemand, die moet zorgen, dat je op tijd je medicijnen krijgt.”

Hij verliet de kamer, toen er een vreemde voetstap op de trappen klonk.

Door den bouw van trappen, muren

Vervolg op blz. 11

Wijd liggen onze plassen in ons wijde land.
(Foto van Agtmaal)

In de lente wordt ons vlakke land verlevendigd door de hoge zeilen, waaronder de ranke bootjes schuilgaan.
(Eigen foto)

BIJ DEN WIND OVER 'T WATER

**Tussen stuurboord
en bakboord ligt
een eigen wereld**

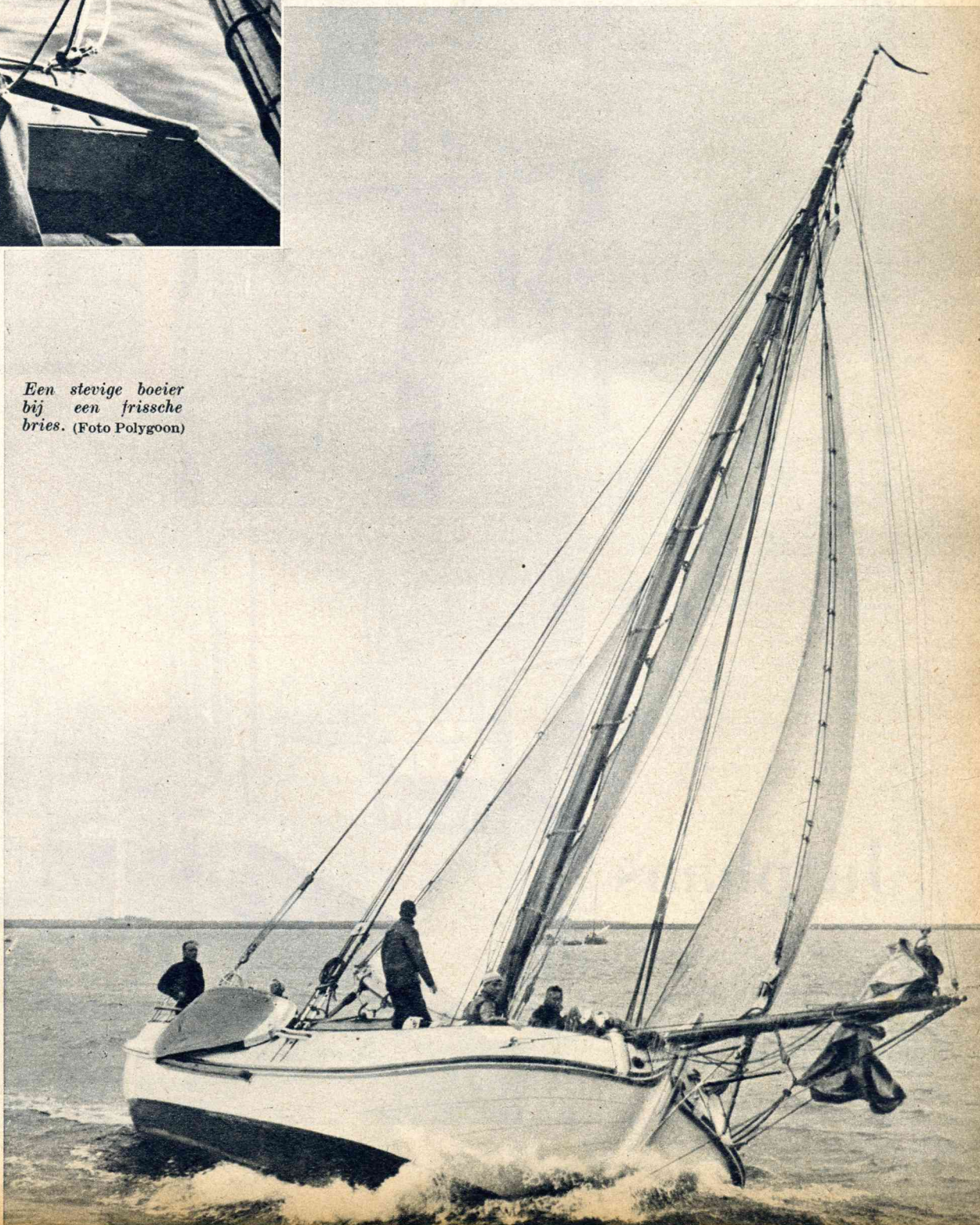
Nooit is ons land zoo mooi als bij een hooge lucht mid-den op een breeden water-plas, in de verte, gelijk met den horizon bijna, een grillige oeverlijn, daarboven

het glinsterende pannendak van een boerderij en in het verschiet de spitse toren van een dorp, de strakke lijn van een weg met boomen. En in 't rond: zeilen, scherpe, hoekige zeilen, die geruischloos af en aan glijden, een steeds wisselend schouwspel van vroolijke schimmen.

Zoodra men aan boord van een zeilboot stapt, is men opgenomen in 'n gemeenschap, die haar eigen wetten, haar eigen gebruiken en plichtplegingen heeft: die der zeilers. Tussen bakboord en stuurboord verandert je beste vriend in een man, wiens bevelen je strikt hebt op te volgen, want hij is de stuurman en deelt de lakens uit. Hij kijkt kritisch naar je schoenen, die in geen geval leeren zolen mogen hebben, je kleding, die „correct” dient te zijn, hij fronsst zijn wenkbrauwen als je te hard schreeuwt of een liedje zingt, want zeilen is een mooi, doch ernstig vermaak en de bemanning van zijn boot dient zich waardig te gedragen. Je mag de fok houden, het driekante stukje zeildoek, dat voor den mast hangt en dat in je oog een tamelijk overbodig lapje is, waar je het ook best zonder zou kunnen doen. Je baantje is weinig eervol: je zit min of meer verscho-len en je voelt je tamelijk overbodig, maar weldra merk je, dat dit schijnbaar zoo eenvoudige werkje nog niet eens zoo gemakkelijk is, je eerste aanmerking kun je al binnen vijf minuten te pakken hebben, als de stuurman ziet, dat je de fok te dicht hebt aangehaald, waardoor het jacht een deel van zijn vaart verliest, en je tweede krijg je vast op het oogenblik, dat de schuit door den wind gaat en je de fok veel te vlug overhaalt, en de boot daardoor niet snel genoeg draait.

Maar als je er na eenigen tijd achter bent, doordat je een juist gevoel hebt voor zulk soort zaken, dan zit je niet meer ingespannen aan een touw te trekken, je zeilt mee, het water klotst gezellig tegen den boeg, er piept een katrolletje, de fok slaat even heel zachtjes, grutto's en kieviten roepen op een naburig weiland, maar overigens is het stil, doodstil op het water ondanks het drukke verkeer. Een merkwaardig gevoel van tevredenheid, van volkomen harmonie met het jacht, je strengen vriend, het water, de natuur maakt zich van je meester, ja, het leven is heerlijk, ontroerend mooi, als je over een Holland-schen plas zeilt, zonder doel, zonder gedachten, zonder zorgen, zóó maar zeilt....

*Een stevige boeier
bij een frissche
bries.* (Foto Polygoon)

ONS LAND

KANTOOR BILTSTRAAT 142 TE UTRECHT
TELEFOON 13473 (BIJ GEEN GEHOOR 16964) GIRO 149597

De wipmolen aan den IJselsteinschen weg stempelt dit hoekje tot een der bekoorlijkste plekjes van Jutphaas.

Aan het Kerkplein.

Jutphaas en het Merwedekanaal moeten in één adem genoemd worden, want deze nijvere en groeiende gemeente heeft haar bloei grootendeels te danken aan het kanaal, dat de plaats in volle lengte doorsnijdt. Deze belangrijke waterweg maakte Jutphaas namelijk tot een zeer gunstig gelegen oord voor industrie, die er dan ook in velerlei bedrijven bloeit en die deze gemeente onder den rook van Utrecht tot een der nijverste plaatsen van het Sticht heeft gemaakt. — Het gemeentehuis in de Heerenstraat.

Jutphaas

aan het Merwedekanaal.

(Eigen opnamen)

Het Sluisje.

IK HIELD VAN GULDEN WOORDEN

Vervolg van blz. 8

en plafond scheen ieder geluid, dat door het schoorsteengat van buiten de kamer binnenkwam, versterkt te worden. Tot nu toe had ik alle mogelijke moeite gedaan om niet te kunnen hooren, wat buiten mij om besproken werd, maar nu kon ik toch de verleiding niet weerstaan om me in bed op te richten en scherp toe te luisteren.

„Ik ben werkelijk blij, dat u er bent, zuster.”

„Hoe gaat het met den patiënt, dokter?”

„Nou, niet best. De toestand is zelfs kritiek. Het is een hardnekkig vastgezette kou met zenuwen, begrijpt u? Er kan geen verbetering komen voor hij flink transpireert; en ik durf te wedden, dat hij dat niet doet.”

„Moet ik nog iets bijzonders doen, dokter?”

„Je kunt het beste hopen, dat helpt misschien een beetje.”

Aldus begon de nacht. Toen ik 's morgens mijn oogen opende en de kamer al vol zonlicht vond, voelde ik een zachte hand op mijn voorhoofd, en tot mijn groote verwondering merkte ik, dat het de hand van Kitty Soeters was.

„Waar kom jij vandaan?” vroeg ik verrast, „ben je door het schoorsteengat geklommen?”

„Ik ben gewoon door de deur binnengekomen,” zei ze, „ik hoorde gisteravond toevallig, dat je ziek was. Je verpleegster heeft veel moeite gehad om jou in bed te houden, en nu ben ik van mijn werk weggebleven om een tijdje in te vallen, terwijl zij eventjes gaat slapen.”

Ik bleef wachten tot mijn hoofd een beetje helderder zou zijn. Toen heb ik Kitty uitgelegd, hoe het geluid van den overloop de slaapkamer was binnengedrongen, en wat ik verstaan had van het gesprek tusschen den dokter en de verpleegster.

„Dus je ziet, het is alleen maar een kwestie van transpireeren,” besloot ik, „maar mijn poriën zitten nog steeds dicht en als ze dicht blijven, dan betekent dat mijn dood.”

„Dat mag je niet zeggen, Robert.”

„Dat zeg ik wel. En omdat de wetenschap geen oplossing meer kan geven, ga ik een laatste wanhoopspoging ondernemen. Als die niet het gewenschte resultaat oplevert, en de poriën gaan nóg niet open, dan zal ik met een glimlach op mijn lippen den dood in de oogen zien, en in mijn ooren zal dan de zoete echo klinken van de gulden woorden, die ik hoop verdiend te hebben.”

„Wat ben je van plan, Robert?”

„Ik veronderstel, dat je wel weet, Kitty, dat er iets warm uitgaat van een paar welgekozen lofprijzingen, en vooral wanneer je die hoort in een van de donkerste uren van je leven. Zij doen je hart sneller kloppen.”

„Dat is waar, Robert.”

„En je weet ook, veronderstel ik, dat de kleine attenties, die ik aan het personeel heb bewezen, op hoogen prijs gesteld werden.”

„Ik begin je te begrijpen, Robert. Je wilt, dat je gunstelingen hier bij je komen en uiting geven aan hun dankbaarheid.”

„Ja, Kitty. En als die gulden woorden mij niet beter kunnen maken, dan zullen ze mij toch in ieder geval helpen om

met een tevreden glimlach op mijn ge-
laat de aarde te verlaten.”

Kitty liep de kamer op en neer. Tot op dat oogenblik had zij gespannen toegekeken met een ernstige frons op haar voorhoofd: tot tweemaal toe had zij haar zakdoek moeten pakken. Maar nu scheen zij heelemaal veranderd. Haar oogen schitterden en haar lach was absoluut echt.

„Dat is een idee, Robert! Ik ga de jongens en meisjes bij elkaar trommelen en dan laat ik ze hier maar praten.”

„Maar het moet een spontane en gemeende sympathiebetuiging zijn,” bracht ik heel zwakjes uit, want het gesprek had mij afgemat, „zij moeten niet gedwongen worden.”

„Dat moeten we juist hebben, Robert. Ik ben bereid te zweren bij alles wat heilig is, dat ik zelfs niet zal zinspelen op wat van hen in dat gesprek verwacht wordt. Maar nu wat anders. Is Ans Lips nog in de zaak?”

In een paar woorden legde ik uit, wat tusschen ons was voorgevallen.

„Ik had wel gedacht, dat er zooiets zou gebeuren, Robert. Ans Lips is een vlug en correct meisje. Het is jammer, dat zij nu net de stad uit is, want zij is een phenomeen op het gebied van gulden woorden. Maar misschien kunnen we haar nog hier krijgen.”

Het leek wel een eeuwigheid te duren voor Kitty weer heel voorzichtig de kamer binnenkwam. Ik was nog in leven, maar mijn mond was, geloof ik, nog droger dan het inwendige van een hoogoven; in den spiegel zag ik, dat mijn gezicht even rood was als de draken op de Chineesche vazen.

Kitty knielde weer naast mijn bed. „De eerste groep is bijna hier, Robert. En denk er nu goed aan: geen geluid, geen woord, zelfs geen kik.”

„Waarom niet?” vroeg ik verbaasd.

„Omdat je dan den heelen boel zou bederven. Zij zijn in de veronderstelling, dat jouw kamer op de tweede verdieping is, zie je, en nu moeten ze hier op den overloop wachten tot zij naar je toe worden gestuurd. Je hebt alle kans, dat ze in dien tijd over jou gaan praten, en het mooiste is, dat hun uitingen dan door niets of niemand zullen beïnvloed worden. Het zal een spontane en eerlijk gemeende getuigenis worden. Die enthousiaste hulde zal door het schoorsteengat haar weg naar binnen vinden...”

Toen Kitty uitgesproken was, ging zij op den rand van het bed zitten en liet haar linkerhand op mijn voorhoofd rusten. Op de trap klonk een geklos van voeten en een geroezemoes van stemmen. Het wachten op hun woorden werd haast ondraaglijk en mijn hart begon al heviger en sneller te kloppen.

De eerste opmerking na het herriënde geschuif met stoelen kwam van Peters, den magazijnknecht. Nog pas geleden had ik hem loonsverhooging gegeven, anders kon hij zijn nieuwe fiets niet verder afbetalen, zei ie.

„En waar is nou onze verkenner?” vroeg hij op een verre van ernstigen toon. „Als Robbie iederen morgen in bed blijft, hoe kan hij dan zijn „goede daad” doen?”

Juffrouw Jansen nam het woord. Vanwege de recente ziekte van een oude

*Machines,
tot in de perfectie
beproeft,*

zorgen onder vakkundig toezicht, dat het malen en mengen van de surrogaat-melange zoo geschiedt, dat topprestaties in kwaliteit bereikt worden.

Dirk let goed op en laat niets door, wat afwijking van de hoogstaande standaard-kwaliteit vertoont. Het eindproduct uit zijn afdeling moet zóó weinig mogelijk verschillen van de echte koffie, die vroeger onvermengd verkocht kon worden. Mede als resultaat van zijn arbeid is Sanka-Tropid een surrogaat-koffie geworden, zóó geurig en krachtig van smaak, zóó mooi en warm van kleur, dat ge zult denken: heerlijk en lekker - net als vroeger!

**heerlijk
en
lekker,
net
als
vroeger**

**SANKA
TROPID**

N.V. HANDELMAATSCHAPPIJ SOLANO

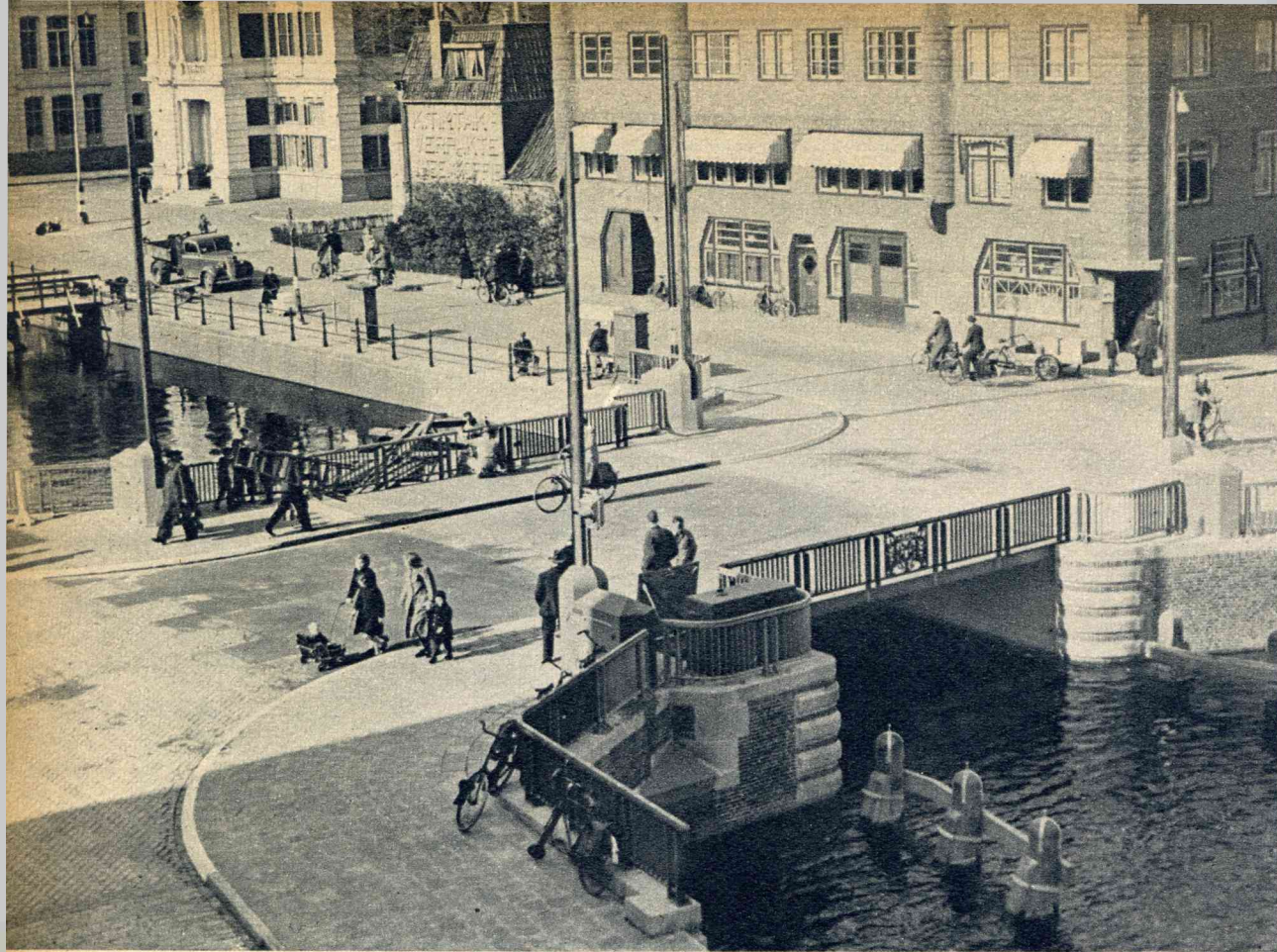
Amsterdam - Prinsengracht 299-301

Als men veel buiten is,
beschermen

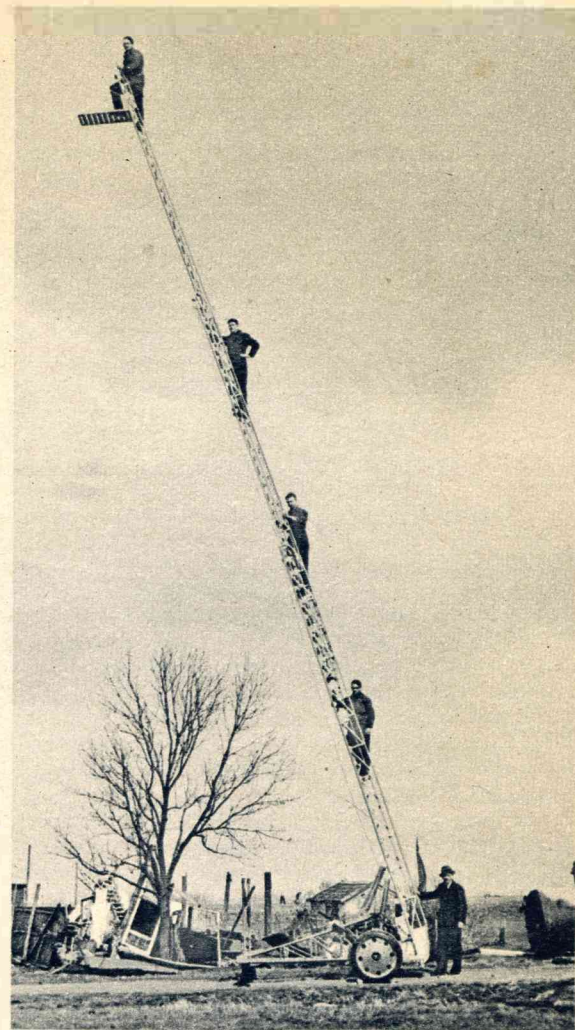
reeds **2 Rheila's** meermalen
per dag

Verkrijgbaar bij Apothekers en Drogisten f.-30en-50

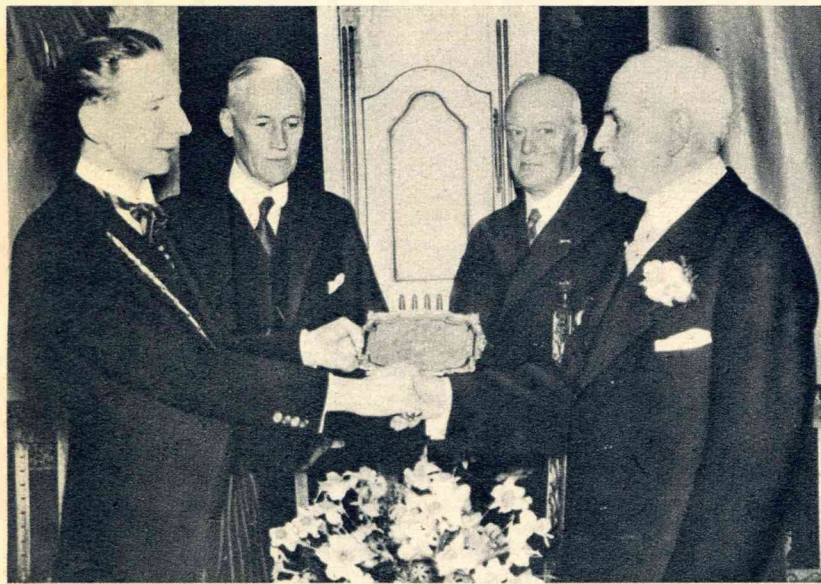
Vervolg op blz. 14

De nieuwe Sint-Jansbrug te Groningen kon dezer dagen in gebruik worden genomen, waarmede een belangrijke verkeersverbetering op een druk punt tot stand is gebracht. (Folkers)

Door het Academisch Ziekenhuis te Groningen is voor den eigen brandbeschermingsdienst een vervoerbare uitschuifbare brandladder van 18 m lengte aangeschaft. (Folkers)

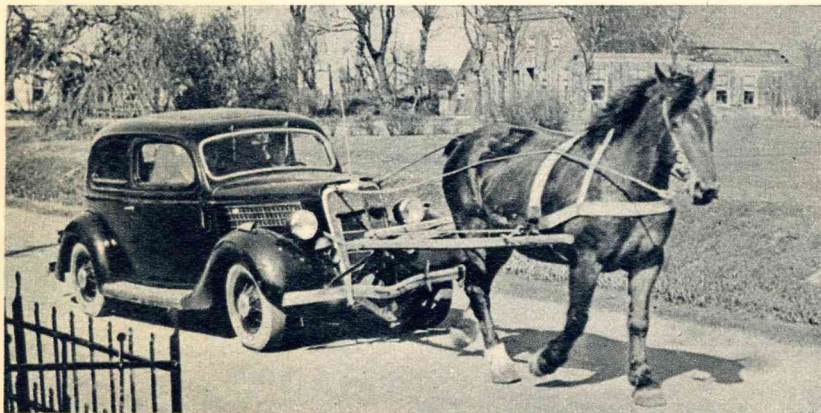

Jhr. L. A. van Loon te Doorn vierde het zeldzame jubileum, dat hij een halve eeuw lid van den gemeenteraad was. Namens de gemeente en de raadsleden werd hem een zilveren blad met inscriptie aangeboden door den burgemeester, baron van Nagell. (De Keyzer)

GEMENGD NIEUWS

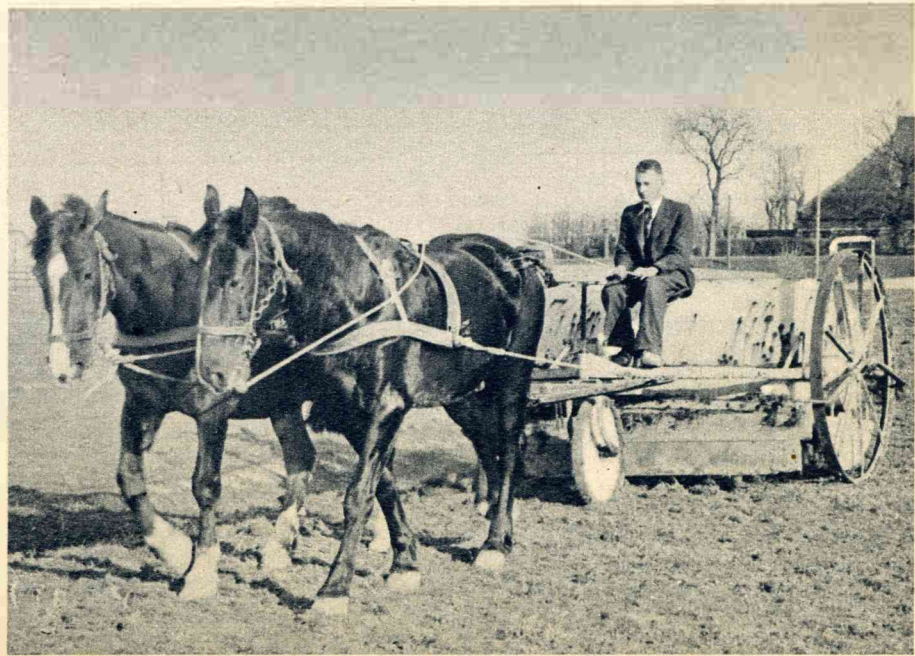
De belangstelling voor den stads-estafette-loop te Groningen was groot; de deelnemers startten op den Ubbo Emmius-singel. (Folkers)

Allerwegen zijn mensch en machine in bedrijf voor landbouw en veeteelt, voor 'n zoo groot mogelijke opbrengst van den bodem. Op het Friesche grasland wordt een z.g. mest- en hooischudder gebruikt voor de bemesting van het weiland. (Polygoon)

Een bruidspaar, een auto zonder benzine en een flink Groningsch paard — en welgemeend ging het bruidspaar in Bierum naar het gemeentehuis. (Folkers)

De eerste bijenmarkt werd in Amersfoort gehouden — de eenige markt waarop handelaars gemaskerd rondloopen. (Pax-Holland)

Zeist doet mee aan den productieslag. De plantsoenen zijn omgespit, de gemeente laat er aardappelen poten, die later in de Gemeentelijke Groenten-distributie zullen worden gebracht. (De Keyzer)

De weg Leeuwarden-Harlingen moet het grootendeels nog doen zonder rijwielpad. Thans wordt er een aangelegd buiten de boomenrij; de bestaande sloot wordt gedempt, daarnaast wordt een breedere en diepere sloot gegraven. (Polygoon)

De aardappelen voor den nieuwen oogst in Friesland gaan den grond in. Met paardentractie wordt een geul getrokken, waarna hierin de poters worden gelegd. (Polygoon)

In een der zalen van de Harmonie te Leeuwarden werd een declamatiwedstrijd in het Friesch gehouden, georganiseerd door de Provinciale Onderwijs-rijen Fryslan. — Mej. Biesman uit Drachten aan het woord. (Polygoon)

De trolleybus te Groningen is als electrisch vervoermiddel onverschillig voor benzineschaarschte, maar kan toch paardentractie niet missen op den Kraneweg, omdat hier de straat werd opgebroken en gekeerd moest worden op een punt, waar geen geleiding is aangebracht. (Folkers)

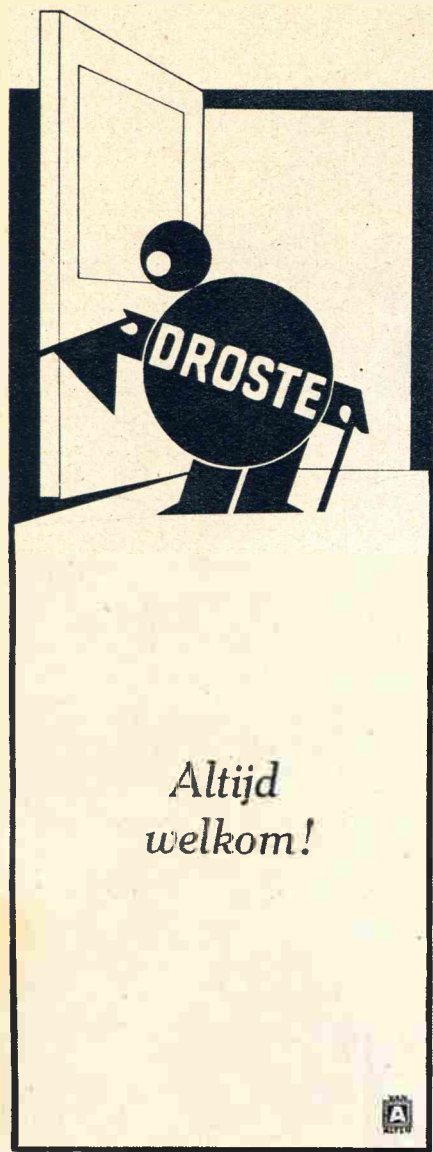

Minutieus en kunstig handwerk aan de gobelins voor het nieuwe stadhuis van Leiden, welke te Soest geweven worden. (Pax-Holland)

De Hortus te Groningen is de eenige, waar de orchidee *Ocimetia Humboltii* bloeit; de binnenkelk van deze orchidee lijkt op een vogelkop. (Folkers)

De installatie van den heer D. Torensma tot burgemeester van Menaldumadeel (Fr.). De burgemeester hield zijn rede in het Friesch. (Gombault)

Wordt U niet boos, want deze slagzin is zoo algemeen, dat zelfs de ober hem misbruikt. Maar als men dat van Tweka zegt, dan boft U. Al is ook 't nieuwe Tweka goed van de beste nieuwe kwaliteit.

IK HIELD VAN GULDEN WOORDEN

Vervolg van blz. 11

tante had zij drie dagen vrij gehad en was nu pas weer in de speelgoedafdeling teruggekeerd. „Dat is voor het eerst, dat een baas mij aan zijn ziekbed roept. Och, soms kan een beetje goedkoop sympathie nog wel eens helpen. En als Robbie nou verlegen is om een repertoire gulden woorden van zijn loonslaven, dan kan ie ze krijgen.”

„En als er geen goud voorradig is, zal het met verguld zilver ook nog wel lukken, denk ik,” lachte juffrouw Kreeft, de typiste, aan wie ik onlangs nog geld gegeven had voor een schriftelijken cursus Nederlandsche taal.

„Robbie is een hongerlijder,” lanceerde de verlamde winkelbediende, wien ik twee weken geleden een baantje had gegeven, „hij moet geen kwaliteit maar kwantiteit.”

Toen het gelach wat weggestorven was, herkende ik de stem van de weduwe, die goede dagen had gekend, maar nu blij was met haar baantje in de potten-en-pannenafdeeling; indertijd had zij op zoo'n manier uiting gegeven aan haar dankbaarheid, dat ik haast omver was gevallen.

„'t Is mogelijk, dat Robbie niet erg — eh — helder is, maar hij bijt toch niet in de hand, die hem voedt. Hij is een dankbare hond. Als je hem maar genoeg dankbaarheid en stroop geeft, dan kun je over hem lopen.”

Voor het onderdrukte lachen heelemaal was uitgestorven, begon Jaap, de loopjongen, met een zwaar Amsterdamsch accent: „Ik heb meneer van de Bilt gezegd, dat ik erg dankbaar was voor zijn hulp met bestellingen inpakken. Hij heeft twee uur hard staan werken en ik hoefde alleen maar de touwtjes op lengte te knippen! Ik heb hem natuurlijk héél vriendelijk bedankt, en, jô, je had moeten zien, hoe hij glunderde. Ha-ha, ik dacht, dat ik het bestierf.”

„Kalm, Robert,” zei Kitty, terwijl zij me onder de dekens terugduwde, „denk er aan, de menschen hebben hun hart niet op de tong. Als de employe's hun gevoelens den vrijen loop gaven, zouden ze misschien in tranen uitbarsten. Blijf maar lekker warm onder de dekens en wacht op de gulden woorden.”

„Die hadden al lang moeten komen,” zei ik tusschen twee snikken door, „ik denk niet, dat ik het nog lang kan dragen. Als juffrouw Lips hier was, zou het nooit gebeurd zijn.”

„Ans kan ieder oogenblik hier zijn. Toen ik opbelde, was zij al uit Haarlem vertrokken, en ik heb een taxi besteld, die hij het station op haar wacht. Of de anderen je nu zullen baten of niet, ik weet zeker, dat Ans je goed zal doen.”

Over mijn heele lichaam stond de huid zoo strak gespannen als het rubber van een luchtkussen onder een druk van tweehonderd pond. Aanvallen van doodsnood vlogen heen en weer door mijn lichaam. Het leek net, of vlak achter mijn oogappels mijn hart bonsde.

Toen hoorde ik voetstappen. „Het is Ans.” Ik was zoo opgewonden, dat ik haast vergat te fluisteren.

De stappen klonken nu op den overloop en ik hoorde de welbekende stem: „O, zijn jullie al hier? Is het ernstig? Waar is die goeie meneer van de Bilt?” Ik kneep in Kitty's rechterhand. „Hoor je dat?” stamelde ik.

„Ja, Robert, en ik hoop, dat Ans zich door niemand van de wijs zal laten brengen.”

„Heb je het over Robbie?” vroeg juffrouw Jansen.

„Ik heb het over meneer van de Bilt en over niemand anders. Ik ben erg geschrokken, toen ik hoorde, dat hij ziek was: en als jullie zijn ziekte als een lolletje beschouwt, ben ik bang, dat wij elkaar niet goed begrijpen.”

„Toe, stel je nou niet zoo aan. Ans,” zei Peters brunt. „Je bent hier onder vrienden, hoor! Robbie's kamer is nog een trapje hooger, dus je bent hier zoo veilig, als het maar kan. Zeg gerust, wat je meent.”

„O, toch?” smaalde Ans op een toon, dien ik nog nooit van haar gehoord had, „heb ik jou misschien om advies gevraagd? Hoor 'ns, Peters, ik ben toevallig assistent-directrice van Robert's zaak, dus als je graag je baantje houdt, wees dan niet al te familiaar.”

De intense stilte, die volgde, werd verbroken door juffrouw Jansen:

„De kleine slimmerik! Ze is toch zoo braaf. Maar luister nou 'ns, Ans. Had je nu heusch tranen nodig om hem te zeggen, hoe dankbaar je was?”

„En zing jij ook maar een toontje lager, juffrouw Jansen,” ging Ans op denzelfden toon verder, „van nu af aan kun je mij juffrouw Lips noemen en als je nog in de zaak mag blijven, zul je mij binnenkort mevrouw van de Bilt noemen.”

„Dat is het einde,” kon ik nog fluisteren, „de pijnen komen weer terug, en zelfs erger dan ooit.”

Om mijn hals en slapen zat de huid zoo gespannen, dat het leek, of zij veel te klein was voor mijn lichaam. Iedere harteklop was als een trap van een paard.

„Wacht nog een minuutje,” smeekte Kit, terwijl ze mijn voorhoofd met een natten doek vochtig maakte, „heb geduld en alles komt weer op zijn pootjes terecht; let maar 'ns op, als het Ans ernst wordt.”

Juffrouw Jansen lachte schril. „Gefeliciteerd, zeg! En komt die vriend ook op de bruiloft? Mag die misschien ceremoniemeester zijn?”

Ans snauwde nijdig terug: „Wien bedoel je met dien vriend?”

„Ik denk, dat hij voor huwelijks-geschenk nog een Chineesche vaas mee zal brengen.”

„Heb je het over mijn neef?”

„Ja, zooals Dik Trom je neef is.”

„Houd die praatjes asjebliet voor je, juffrouw Jansen. Dergelijke hatelijkheden moet je maar bewaren voor een volgende betrekking. Hij is mijn neef en dat kan ik je bewijzen ook.”

„Zooals je zegt, maar hij wist toch niet, dat hij familie van jou was, toen je hem mij ontstolen hebt. Hé, zei hij tegen me, toen ie jou voor het eerst zag, wie is dat slanke blondje?”

Ans' stem gilde: „Goed, juffrouw Jansen, bespaar je morgen de moeite maar om naar de zaak te komen. En dit voor de anderen: laat je nu voor eens en voor altijd gezegd zijn, dat ik oud en verstandig genoeg ben om voor mezelf te zorgen: ik heb heelemaal geen hulp of controle van jullie nodig, begrepen? Als ik er 'n partij vriendjes op na wil houden, dan doe ik dat; dus dat kunnen

VERZEKER UW VERF TEGEN BEDERF

DIE SMERIGEN TRAP KRIJG IK NOOIT SCHOON!

NEEM VIM-DAN BEN JE ZOO KLAAR!

HEERLIJK VROEG OP DE TENNIS-BAAK — DANK ZIJ VIM!

Zorg, dat het schilderwerk in Uw huis goed onderhouden wordt. Het is moeilijk in dezen tijd iets opnieuw te laten verven. Vermijd het gebruik van scherpe schuurmiddelen, die de verflaag door krassen ontsieren en het hout ontijdig kaal en verveloos maken. Neem Vim, dat overal vrij verkrijgbaar is en voor allerlei doeleinden zeep bespaart. Verfwerk, dat geregeld met Vim behandeld wordt, blijft jaren lang een lust om te zien. Reinig al Uw schilderwerk, zoowel binnen- als buitenshuis uitsluitend met Vim. VIM spaart zeep en geld door zijn veilige werking. Heeft U al eens geprobeerd, hoe uitstekend Vim is voor het wasschen van vuile handen?

Vim overal zonder bon verkrijgbaar!

het „automatische”
reinigingsmiddel

VIM

FABRIKANTEN:
RADION N.V.
VLAARDINGEN-ROTTERDAM

jullie tegen de politie gaan vertellen, als je dat wilt."

Eerst leek het of mijn hart stil zou gaan staan, en toen begon het weer te bonzen als bij een vreeselijke tijdning.

Mijn verhemelte voelde aan als een stuk oud, uitgedroogd leer. Ik probeerde te gillen, maar het eenige geluid, dat over mijn lippen kwam, was een droog gesis. Ik wist, dat mijn oogen een laatste glimp van deze wereld zagen.

"Kit," snikte ik, "geef me een paar slaappoeders of zoiets en laat mij dan maar nooit meer wakker worden."

Ans was nog aan het bekvechten: "Hij stond op dankbaarheid en daarom heb ik hem gegeven, wat hij wenschte; en als jullie dat niet doen, dan is dat dom genoeg. En nou heb ik nog wat anders, waar jullie om kunnen lachen; hij heeft een testament gemaakt te mijnen gunste. Als hij naar betere gewesten gaat, is alles voor mij. En als je nog meer stof wilt hebben om je over te vermaken: mocht Robbie in leven blijven, wat ik vurig hoop, dan heb ik alles te zamen, want hij heeft mijn dankbaarheid beloond door mij tot vrouw te vragen. Nou, juffrouw Jansen en jullie allemaal, lacht maar! Hard lachen! Ik hoor jullie zoo graag schateren."

En precies op datzelfde moment kwam 't, even duidelijk als de stem van Ans: het geluid van een roestigen ketting, die langs een muur schuurt.

En het geluid echode nog na, toen ik een warm straalje over mijn rug voelde lopen.

"Ik ga dood, Kit.... dood," zei ik, terwijl mijn knieën trilden, "mijn halslagader is gesprongen en ik ben langzaam aan het doodbloeden, maar ik vind het niet erg."

"Er is niks gesprongen, Robert," zei Kit, die met de onderste helft van haar gezicht lachte en met de bovenste hilde, "het zweet is losgebroken. De poriën staan wijd open en de sleutels zijn weggeworpen. Je voorhoofd is één veld van prachtige parelen; er bruist een bergstroom langs je rug naar beneden. En laat maar stroomen, Robert, laat maar stroomen. Kruip nu onder de wol, dan zal ik je vrienden en aanbidders naar de zaak sturen. Zorg nu, dat je in bed ligt als ik terugkom, hoor! En mocht je geen koorts meer hebben, dan is dit een heel eenvoudig middel om den binnenbrand nieuw voedsel te geven."

Zij boog zich lachend naar mij over en drukte een kus op mijn wang.

Toen ik een paar dagen later weer op de zaak verscheen, was dat een verrassing voor alle betrokkenen en voor den dokter niet het minst.

"Meneer Peters," zei ik, toen ik den magazijnknecht toevallig tegenkwam, "om verschillende redenen heb ik mij verplicht gezien, uw loon weer terug te brengen tot wat het was voor de laatste verhooging. Als je meent niet genoeg te krijgen, dan zal je met leedwezen, maar héél gauw, ontslag verleend worden. U kunt gaan en vraag dan even vriendelijk aan juffrouw Kreeft, of zij een oogenblikje op mijn kantoor wil komen.... Juffrouw Kreeft, op dit paartje staan tien veel voorkomende woorden, die u gewoonlijk verkeerd schrijft. Als u morgenochtend die woorden niet perfect kunt spellen, dan zullen de gevolgen niet uitblijven, want ik weet, wat mij dan te doen staat. Zeg alstublieft even tegen juffrouw Jansen, dat ik haar verwacht."

Ik ontbood Ans pas, toen ik de overigen allemaal gesproken had.

"O, Robert," begon zij, toen ze ein-

delijk aan de beurt kwam, "o, Robert, jou hier weer te zien, gezond en wel; hier bij elkaar te zijn...."

"Ja," onderbrak ik, "ik ben hier en jij bent hier en wij zijn allebei hier, maar slechts één van ons zal hier blijven. Wees zoo goed je armen van mijn hals af te houden, en neem deze cheque voor twee weken vooruitbetaald salaris; en nu is het mijn eerlijke wensch, dat je gauw een betrekking zult vinden, waar je goede kwaliteiten gewaardeerd zullen worden.... Neen, ik geloof niet, dat ik je ten huwelijk heb gevraagd, of er zelfs maar op gezinspeeld heb. Ja, dat heb je nu wel gedacht, maar dat is mijn schuld niet. Ik verwacht, dat je wel de wijste partij zult kiezen en geen woord meer over deze kwestie zult spreken."

Ans verliet uit eigen beweging mijn kantoor, maar niet dan na haar gemoed gelucht te hebben in zulke woorden, dat ik gloeiend werd van hoofd tot voeten.

Kort daarna kreeg ik gedaan, dat Kitty weer bij ons in de zaak kwam. En als geboren handelsvrouw was haar eerste daad wel een bijzonder productieve. Zij liet namelijk de halzen van de beruchte Chineesche vazen met phosphor bestrijken en bracht ze op de markt onder het pakkende en actuele slagwoord "Het Licht in de Duisternis" — drie gulden per stuk — hoogstens vier exemplaren voor één koper. De 3011 stuks vlogen weg, met een netto-winstje op het heele artikel van vijfduizend gulden.

Wij hebben de zaak uitgebreid en vorige maand is de nieuwbouw geopend met een receptie en bal voor allen, die op een of andere manier aan de zaak verbonden waren. Toen wij na dat feestje op weg naar huis waren, merkte ik, dat mijn vrouw me iets te zeggen had, waar zij niet goed mee voor den dag durfde komen.

"Het is een moeilijk probleem, Robert. Ik weet niet, of ik er over zal praten of niet. Maar ik geloof, dat je op het oogenblik voldoende lichamelijken en geestelijken weerstand bezit om den schok op te vangen."

"Wat wil je?" vroeg ik angstig.

"Er rust een zware verantwoordelijkheid op mij, Robert. Iedereen in de zaak weet dat, maar ze vrouwen allemaal op jouw eerlijkheid. Ze voelen, dat ik de aangewezen persoon ben om deze delicate kwestie op te lossen. Verschillende keeren hebben zij al met nadruk erop gewezen, dat je, als je niet de juiste methoden aanpakt, de zaak beter aan den kant kon doen."

Kitty leunde tegen de rugleuning van den auto en keek mij aan.

"Nou, Robert, ik kan het mis hebben, maar ik geloof, dat je al genezen bent. Je hebt den juisten weg gevonden. Ik denk dan ook niet, dat de inhoud van dit pakje je zal kwetsen. Neem het van mij aan en denk eraan, dat dit ideeetje niet ingegeven is door een plotselinge opwelling, maar ook door de erkenning van eerlijk verdiende gevoelens van loogachting."

Ik zette mijn wagen stil om gauw te kijken, wat ik gekregen had. Het was een horloge met een massief gouden ketting, en op den achterkant was een geblinddoekte figuur, met een weegschaal in de hand, gegraveerd.

"Maar waarom lach je?" vroeg Kitty, "ik begrijp het niet. Waar lach je om?"

"Nou," zei ik, terwijl ik mijn gezicht weer in de plooi trok, "ik lachte, omdat het nu eigenlijk pas tot mij doordringt, wie het evenwicht in mijn leven gebracht heeft."

De eenige tandpasta met PERLDON

Castella tandpasta reinigt de „onbereikbare plaatsen“!

Ieder gebit bevat kleine holletjes en een tandpasta mag nog zoo goed zijn, zij helpt niet afdoende, als die kleine hoekjes „onbereikbaar“ blijven. Daarom wordt aan Dobbelman's Castella tandpasta een wonderlijk ingrediënt toegevoegd: het Perldon.

Perldon zorgt voor microscopisch kleine schuimbelletjes, die in de vroeger „onbereikbare plaatsen“ dringen. Eindelijk gebitsverzorging voor 100%!

Castella schuimende TANDPASTA

De eenige tandpasta met PERLDON

35 cent PER TUBE

Weer zoo'n goed DOBBELMAN-product!

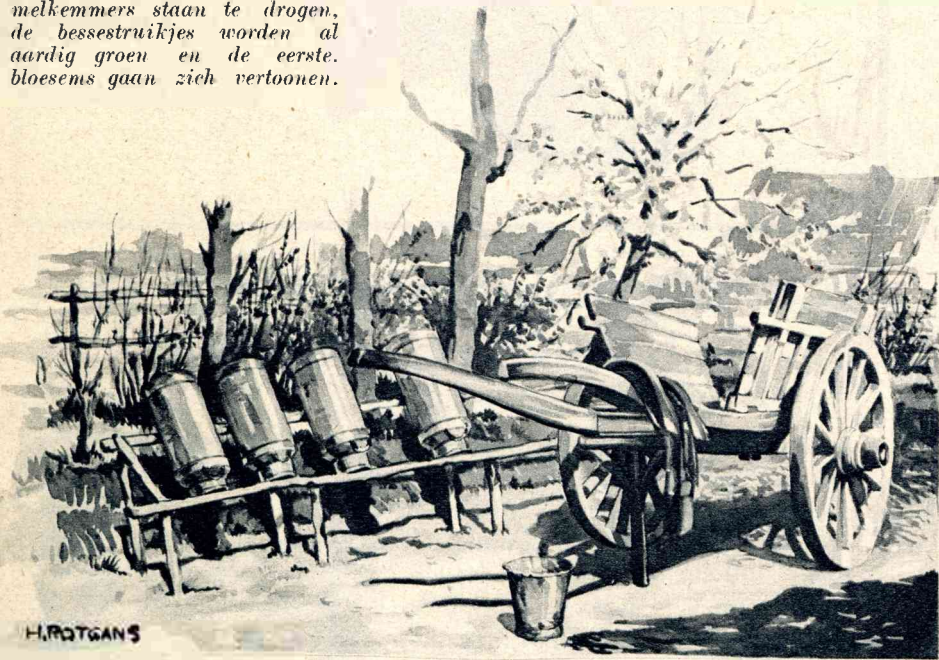

Wat weet een stadsmensch van de wisseling der seizoenen? Zeker, elk voorjaar versiert hij de kunstnijverheidsvaas in z'n voorkamer plichtmatig met de traditioneele wilgekatjes. En als er dan bovendien nog een koopman met gele narcissen aan de deur komt, staat het zelfs voor den meest verstokten groote-stadsbewoner wel vast, dat de lente — zooals de kranten schrijven — „in 't land is”. Maar de stadsmensch, die er méér van weten wil, gaat naar het platteland. Als men hem ergens wijzer kan maken, dan is het dáár....

Twée stadsmenschen op zoek naar het voorjaar

Bij de veeboerderij. De geboende melkimmers staan te drogen, de bessestruikjes worden al aardig groen en de eerste bloesems gaan zich vertoonen.

Een mislukt interview

Tja, met de lente is 't elk jaar een eigenaardig geval. Officieel begint het zoele jaargetij op 21 Maart, maar dat zou u niet zeggen als u met ons in de laatste week van April op den windrigen dijk in het polderland had gestaan. En de teekenaar, die al visioenen had van wild klepperende oievaars, komt ook bekaaid uit, want er is in de verste verte geen langsnavel te ontdekken.

Wel staat er, opzij van een kapitale boerderij, een oud boertje in den hof en hij kijkt naar de lucht. Voor de twee stadsmenschen heeft hij geen blik over en dat maakt het nu niet bepaald gemakkelijk een gesprek te beginnen.

„Guur weertje,” zegt een der stadsmenschen. Nu pas schijnt het boertje de ongewone bezoekers te ontdekken, maar dat wil nog niet zeggen, dat hij meteen grifweg op de conversatie ingaat. Nogmaals wijdt hij zich aan een aandachtige beschouwing van het zwerk en zuigt eens aan z'n pijp.

„Dá kon wel wezen,” zegt hij dan bedachtzaam. Hm, erg positief laat hij zich niet uit. Zou hij iets van de lente weten?

„Ik weet niks,” verklaart, desgevraagd, de landman. Een bewering, die weinig geloof verdient. Want het zijn slimme oogjes, die in het verweerde boerengezicht staan, en heeft men ons in het kleine dorpscafeetje niet verzekerd dat dit zelfde boertje aan 't hoofd staat van een der grootste bedrijven uit den wijden omtrek?

„Nou... niks?” zegt tactvol de interviewer, maar veel wijzer wordt hij niet.

„'n Koe heb 'n steert, dá wee 'k. Maar dá's dan ook glad alles!”

Véél resultaat is er nog niet. In elk geval, die koe wordt een aanknooppingspunt.

„Gaan de beesten gauw de wei in?”

„Ja, dá kon wel wezen.”

Nu ontpopt de teekenaar zich als een kenner van veterinaire aangelegenheden. Is hij in de mobilisatie niet bij 'n veeboer in den kost geweest? Met de koeien is het dan zoo: zoodra 't gras goed is, gaan ze den stal uit. Een vaste datum staat er niet voor, elk jaar is 't weer anders. Maar begin Mei is toch ongeveer de tijd. Gelaten staat de boer deze steedsche wijsheid aan te hooren. Een nieuwe aanval wordt ingezet.

Hoe het nu komt, dat het gras 't eene jaar zooveel later is? Heeft de vorst daar schuld aan?

„Ja, dá wee 'k niet.” En opnieuw zuigt de boer aan z'n pijp. Er is even een bedachtzame stilte. De stadsmen probeert te ontdekken wat voor groens er bij het hegje uit de zwarte aarde omhoog spruit en de boer bestudeert weer vol aandacht het grauwe wolkendek, waaraan vandaag bitter weinig lenteachtigs te ontdekken valt. Dan neemt hij opnieuw

de pijp uit den mond. Hoopvol gestemd kijkt de interviewer op.

„Nee,” zegt de boer. „Dá wee 'k nou echt niet.” En hij verdwijnt in den stal.

U zult met ons eens zijn, een érg geslaagd interview is het niet geworden. Maar elders hebben we meer geluk gehad: op de akkers, in de stallen en ten slotte in de mooie kamer hebben enkele boeren ons verteld van hun werk. En dan blijkt, dat de stadsmen, die gedachteloos pleegt te consumeeren, wat van het platteland tot hem komt, toch maar een bedroefd schijntje afweet van het boerenbedrijf. Zoo is er bijvoorbeeld de voorjaarsdrukte. Wie gelooft, dat er, met de komst van de eerste mooie dagen, hoogspanning heerscht op de boerderij, vergist zich. Veel van het voorjaarswerk is trouwens al lang gedaan en nu is het afwachten of het mooie weer ook wasdom geven zal.

Natuurlijk wordt er in deze dagen hard gewerkt op de boerderij, dat wordt er altijd. Wie niet kan aanpakken, deugt niet voor 't boerenleven.

Voorjaarswerk op den akker

Zoo wordt er thans op de akkers kunstmest „gezaaid”, zooals de boer dat noemt. De knecht loopt indegeploegde voren en laat het witte goedje over het land stuiven. En dan zien we, dat in de voren, op regelmatige afstanden, aardappels liggen. „Eigenheimers,” zegt de boer.

Eerst zijn er met den ploeg diepe voren getrokken. Nu de aardappels erin liggen, wordt er kunstmest gestrooid en dan gaat de ploeger opnieuw overheen. Ditmaal tusschen de voren, zoodat de aardappels onder den grond komen.

Verderop rinkelt een ketting, daar stappen een paar stevige boerenpaarden over het land. Ze trekken den ploeg door de grasmat, want men is hier aan 't „grasland scheuren”, zooals dat op het oogenblik op meerdere plaatsen in ons land gebeurt. De graszoden worden door het scherpe ijzer omgekeerd. Natuurlijk komt er 't eerste jaar nog wel eens een graspietje den bodem uit, maar dat is 'n

kwestie van schiofelen.

Op een der gescheurde graslanden komt al een jong, fijn groen omhoog. Het ongeofende oog van den stadsmen ziet geen onderscheid tusschen dit groen en elk ander, maar de boer weet met zekerheid dat hij grauwe erwten voor zich heeft, zoogenaamde „schokkers”. Doch met die schokkers dreigt 't slecht af te loopen, want er komt een jeugdig heer met strooblonde haar en hij meent parmantig een paard, zoodat een zware rol dwars over de jonge plantjes rijdt.

„Daar gaat je groente,” zegt de stadsmen spijtig, doch ook hieruit blijkt weer zijn verregaande onnoozelheid, want dat plettengebeurt met opzet, opdat de jonge plantjes steviger in den grond zal staan. En waarlijk, wie goed toekijkt, ziet dat de zware rol de plantjes wel neerdrukt tusschen de kluiten, doch verder niet.

We loopen eens verder het land op en zien een akker kleine grasjes en ook kelt en rammelt: de paarden t

kwestie van schouwen.

Op een der gescheurde graslanden komt al een jong, fijn groen omhoog. Het ongevoefde oog van den stadsman ziet geen onderscheid tusschen dit groen en elk ander, maar de boer weet met zekerheid dat hij grauwe erwten voor zich heeft, zoogenaamde „schokkers”. Doch met die schokkers dreigt 't slecht af te loopen, want er komt een jeugdig heer met strooblonde haar en hij meent parmantig een paard, zoodat een zware rol dwars over de jonge plantjes rijdt.

„Daar gaat je groente,” zegt de stadsman spijtig, doch ook hieruit blijkt weer zijn verregaande onnoozelheid, want dat plettengebeurt met opzet, opdat de jonge plant steviger in den grond zal staan. En waarlijk, wie goed toekijkt, ziet dat de zware rol de plantjes wel neerdukt tusschen de kluiten, doch verder niets van de fijne stengeltjes kneust.

We loopen eens verder het bouwland op. Keurig in rijtjes staan op een alker kleine grasjes en ook daar stapte een stevig span. Het rinkel en rammelt: de paarden trekken een ketting-eg, want de grasjes

zullen eens uitgroeien tot zware tarwehalmen en het is zaak het onkruid er tusschen uit te krijgen. Vóór de vorst kwam zijn de korrels onder den grond gegaan en de jonge spruitsels hebben de felle koude prachtig overleefd. In den zomer zullen de velden hier geel staan.

Jong leven in de wei

Dan wijst de boer naar 'n aardig tafereltje: op 'n beschut weijtje staat een merrie te grazen en vlak bij haar strompelt een muisgrijs veulen met slappe pooten en 'n onwijs grooten kop. Dan maakt de stadsman eindelijk ook eens een goede beurt, want hij schat het paardje op nog geen week en 't blijkt dat het vandaag, op den kop af, precies zes dagen oud is.

Er zijn trouwens meer beesten in de wei, dat zijn de pinken, de eenjarige koeien. Het oudere vee staat nog op stal, de staarten keurig opgebonden.

„Ze ben' onguur,” zegt de struische boerin, die het groote veehoudersbedrijf bestuurt.

Het vee is inderdaad erg onrustig, 't wordt te warm in de stallen. Maar over enkele dagen is het leed geleden, dan zullen de koeien in een dwazen galop bezit nemen van het weiland, spijtig nagestaard door de pasgeboren kalveren, die nog wat wachten moeten.

Dan komt ook het voorjaarswerk van den veeboer: de stallen krijgen, na de lange wintermaanden, een groote beurt.

„Dan hebben we werk zat,” vertelt de boerin als we in de huiskamer zitten en ze schenkt thee. „Suiker en melk? Dat vraag ik omdat ik 'n Noord-Hollandsche maid heb, die doet 't ook altheid.”

Want het blijkt dat de boerin eigenlijk uit Zuid-Holland stamt. Kijk, daar aan den wand hangt nog haar bruidsportret en daar heeft ze de Zuid-Hollandsche kap nog op. En in Zuid-Holland, dat vernemen we nu meteen,

vraagt men nooit of de bezoeker suiker en melk wil.

Of het druk is op de veeboerderij? Wel, daar is 't altijd druk. Of 't nu sneeuwt, of dat de bloesem aan de boomen zit, 't vee moet 's morgens om vier uur gemolken worden. En 's middags komt dat zelfde werk terug. Dat is ook de reden, waarom haar zoon niet meer met de dorpsclub uittrekt als er gevoetbald moet worden. Want Zondag of geen Zondag, gemolken moet er worden en 't valt niet mee als je van een afgelegen voetbalveld komt fietsen en nog in je dunne shirtje meteen in den stal moet kruipen....

Doch hoe dit zij, ook op de veeboerderij kijkt men uit naar de komst van het mooie weer, precies zooals wij in de stad dat doen.

Buiten breekt de grauwe lucht een oogenblik en er schijnt een waterig zonnetje. En als we weer op den dijk staan, ja, waarlijk, daar in den kleinen bongerd blinkt tegen een stukje blauwe lucht de eerste bloesem. Nu wordt het toch eindelijk meenens met de lente!

L.

(Teekeningen H. Rotgans)

Een zonnestraal breekt door en nu is het toch even voorjaar op de boerderij. Maar nu moet het mooie weer ook aanhouden.

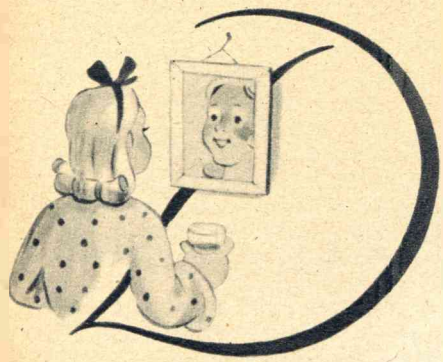

Opdat de bodem zooveel mogelijk zal opbrengen, wordt kunstmest toegevoegd; wijdt waarit het witte poeder uit over de voren.

en akker

kunstmest „ge-
De knecht loopt

en mond met
Odol spoelen,
beteekent:
zich prettig voelen!

Iederen morgen een paar druppels Odol in het glas water — goed gorgelen en spoelen — dat verwijdt niet alleen dien duffen, onfrisschen smaak in den mond, maar de lang nawerkende invloed van Odol schenkt energie en veerkracht gedurende vele uren. Bovendien is Odol door zijn sterk desinfecteerende werking een voorbehoedmiddel tegen schadelijke bacteriën in de mondholte — de broedplaats van vele ziekten. Gorgel daarom ook steeds 's avonds met Odol.

$\frac{1}{2}$ flacon f 1.25

$\frac{1}{4}$ flacon f 1.95

N. V. ODOL COMPANY AMSTERDAM

Pas op voor **„SCHOONMAAK-HANDEN“!**
Deze schoonmaaktijd is er een, waarin we nieuwe, vaak bijtende en scherpe reinigingsmiddelen moeten gebruiken. Zorg dus voor Uw handen! Gebruik ZWITSAL, „den balsam met de onbegrijpelijke geneeskracht“, die ruwe, roode schoonmaakhanden in één nacht weer blank en gaaf maakt! Haal 'n tube in huis: tuben: 25 en 60 ct., dozen: 30 en 60 ct

ZWITSAL

GENEST

EEN MEISJE ONDER

KORTE INHOUD VAN HET VOORAFGAANDE: Heel Stureholm, een dorpje in de omgeving van Stockholm, is in rep en roer. Elsa Larsson is plotseling uit huize Banerberg, de woning van haar voogd, Erik Lund, verdwenen zonder eenig spoor achter te laten. Johan Rönne, de vrederechter van Stureholm, die het nabij gelegen buiten Mälarhov bewoont, verneemt op het postkantoor het nieuwtje van de verdwenen Elsa Larsson en hij begeeft zich daarop naar Erik Lund om nadere inlichtingen te verkrijgen. Johan Rönne, noch zijn moeder, vertrouwen Elsa's voogd...

Elsa was zoo'n beetje aan 't oefenen geweest, toen hij langs de baan kwam, en hij had haar uitgenoodigd, een partijtje te maken. Ze had toegestemd, hoewel niet bijzonder gretig. Johan Rönne wist, dat ze haar racket heel knap hanteerde, en verwachtte niet anders, of ze zou hem kloppen. Maar ze scheen slecht op dreef te zijn dien middag. Ze miste den eenen bal na den anderen en sloeg nu eens te zacht en dan weer te hard. Hij had in korten tijd glansrijk gewonnen, en zij had glimlachend gezegd:

„We moesten 't er maar bij laten, als u 't goedvindt. Ik ben niet op slag vandaag.”

„Ik heb u ten minste wel eens beter zien spelen,” antwoordde hij opgewekt.

„Ik kan er mijn hersens niet bij houden,” zei ze toen, bukkend om een bal op te rapen. „Zullen we maar gaan?”

„U tobt toch nergens over?” had hij gevraagd, omdat hij niets beters te zeggen wist.

„Och nee, niets erger dan gewoonlijk.”

Ze waren zwijgend voortgelopen naar de kleedhokjes. Toen had ze plotseling gevraagd:

„Hebt u wel eens zoo'n gedrukt gevoel, meneer Rönne?”

„Niet vaak, geloof ik,” antwoordde hij. „U toch zeker ook niet?”

„O ja, verschrikkelijk soms,” had ze toen gezegd, met neergeslagen oogen. „Ik voel me zoo ontzettend alleen op de wereld, ziet u.”

„Alleen op de wereld? Wat een onzin,” trachtte hij haar op te vroolijken. „U hebt massa's vrienden.”

„Hier in Stureholm in ieder geval niet, meneer Rönne. Ik begin pas een beetje kennis met de menschen te maken. Ik ben nog te kort hier, om vrienden te hebben.”

„Maar iedereen is toch vriendelijk tegen u?”

„O jawel. Maar wat kom ik nog met anderen in aanraking? Toen ik hier kwam, was mijn vader pas overleden. Wij hadden elkaars heele leven gevuld, en ik kan u niet vertellen hoe ik me voelde, toen ik goed begreep, dat ik hem in dit leven nooit meer terug zou zien. 't Leek wel, of de grond overal onder vandaan was gehaald, en nu gebeurt 't me nog vaak, als ik aan hem denk, dat 't verlies als een ijskoude golf over me heen gaat. ... ik word er gewoon gevoelloos van. Maar ik ... verveel ik u niet met mijn sombere gepraat?” Toen had ze hem aangekeken met een verontschuldiging, aandoenlijk lachje.

„Hooft u eens, juffrouw Larsson,” had hij gezegd. „U staat heelemaal niet alleen op de wereld. Als u ooit behoefte krijgt aan een vriend, kunt u op mij rekenen.”

Een minuut later begreep hij zelf niet, hoe hij ertoe had kunnen komen, zoo iets te zeggen. Hij was niet gewend, overijld beloften te doen of gevoelheden te zeggen. Zij had echter geen antwoord gegeven, en toen zij afscheid namen, scheen zij het heele gesprek al vergeten te zijn.

Maar nu hij zoo wakker lag, en de gedachten door zijn hersenen voelde

jagen, en zijn zenuwen hem geen rust gunden, kwam dat gesprek woord voor woord in hem boven. Hij kon zich zelfs iederen blik van haar herinneren, ieder gebaar, iedere buiging van haar stem. En zelfs ontdekte hij in haar uitlatingen een betekenissen, die hem toen was ontgaan.

Het werd hem nu duidelijk, dat zij zich ongelukkig voelde. Ze had gezegd, dat ze niet erger tobde „dan gewoonlijk”. Dit kon slechts betekenissen, dat zij gewoonlijk tobde. En waarom voelde zij zich „zoo verschrikkelijk alleen op de wereld”? Ze woonde toch bij haar voogd in huis, en bij de zuster van dien voogd? Ze scheen volle vrijheid te genieten, om te doen en te laten wat ze wou. Ze kon zich goed kleeden en scheen nooit zakgeld te kort te komen. Wat had ze dan, om over te tobben?

Had haar vader haar onverzorgd achtergelaten? At ze bij Erik Lund genadebrood? Hadden ze ruzie gemaakt? Had ze een hekel aan hem? Was er iets gebeurd, waardoor haar vertrouwen in hem was geschokt?

Maar wat hielp het, al die vragen te stellen. Een verontrustend feit had den kop opgestoken, boven al het andere uit: dat zij op een geheimzinnige manier verdwenen was, en geenerlei spoor had achtergelaten.

Toen, bijna plotseling, sliep hij in, en toen hij zijn oogen weer opende, was er volop beweging in huis, en buiten, in de boomen, zongen en tjlpten de vogels om 't hardst.

Hij ging naar beneden om te ontbijten. Zijn moeder zat al — of nog — achter den koffiepot, en keek zwijgend toe, terwijl hij zijn havermout oplepelde, en naar het buffet ging, om een plak ham af te snijden. Eieren had hij geweigerd — hij had hoegenaamd geen honger — maar hij deed zijn best om te eten; anders zou zijn moeder maar denken, dat hij zich bezorgder maakte dan noodig was. Hij nam zwijgend een kop koffie van haar aan en sneed zijn ham. Zij was de eerste, die sprak.

„Ik heb even met den brievenbesteller gepraat, voor je beneden kwam,” zei ze. „Ik dacht: misschien weet hij nieuws.”

„Ja, en?”

„Er loopen allerlei wilde geruchten — je weet wel, waar we 't gisteravond over hadden.”

„Dat verwondert me niets.”

„Er wordt beweerd, dat ze haar onderaan de trap van den wijnkelder hebben gevonden, met een gebroken hals; en dat ze zich op de vliering boven de garage schuil had gehonden; en dat ze haar 's avonds om acht uur met een bootje het meer op hebben zien varen.”

„Ze zijn gek. Heeft Lund iets van haar gehoord?” vroeg hij.

„Nee, niets. De brievenbesteller was al op Banerberg geweest, toen hij hier kwam. Lund ziet er verschrikkelijk uit, zegt hij — net of hij geen oog toe heeft gedaan vannacht.”

„Als hij gewoon menscheijk gevoel heeft, zit hij natuurlijk in doodsangst.”

„Hij zal er wel meer van weten.”

„Dat zei u gisteravond ook al; maar

hebben we 't recht wel, om zooiets te denken. moeder?"

"Ik zou 't tegen niemand anders zeggen dan tegen jou, maar dat ik 't denk, kan ik niet helpen."

"Nu ja," gaf hij glimlachend toe, „gedachten zijn tolvrij, maar we mogen wel op onze woorden passen. Zulke menschen als juffrouw Fogel bijvoorbeeld praten een heele kraut vol, als 'ze maar één zinnetje hooren."

Toen Rönne klaar was met ontbijten, stak hij een pijp op en belde toen.

Petter kwam zoo gauw binnen, dat het wel leek, of hij aan de deur had staan wachten. Petter diende de familie al ruim twintig jaar en werd bijna als een lid der familie beschouwd.

"Morgen, Petter," zei Rönne kalm. „Wil je Gunmar zeggen, dat hij over twintig minuten met den wagen voor- komt? Ik ga naar stad, en hij gaat mee."

"Welken wagen, meneer?"

"Open. 't Gaat niet regenen van- daag."

"Uitstekend, meneer." Petter ging.

Mevrouw Rönne keek haar zoon aan met lichtelijk opgetrokken wenk- brauwen.

"Ik wist niet, dat je naar stad moest vandaag," zei ze.

"Ik wist 't zelf ook pas een paar minuten geleden," zei hij glimlachend.

"O juist..." Zij aarzelde even, keek hem uitvorschend aan, en verliet toen, met een wijs lachje, de kamer.

DERDE HOOFDSTUK

Johan Rönne's eerste gang in Stock- holm was naar het rijksarchief, waar hij geruimen tijd doorbracht in de afdeeling registratie, onderafdeeling testamenten. Hij leerde ongeveer uit zijn hoofd, wat Karl Larsson in zijn laatste wils- beschikking had bepaald. Bij de eerste lezing had hij verbaasd gekeken, en die verbazing werd eer groter dan kleiner, toen hij over zijn lectuur nadacht. Het testament was kort en duidelijk. Het was slechts een week vóór den dood van den erflater gedateerd, en door Karl Larsson zelf — zoo vermoedde Rönne — geschreven of althans gedicteerd. De houterige termen en de juridische securiteiten der menschen van het vak ontbraken.

Toen Rönne het archief verliet, stond zijn gezicht nog bezorgder dan toen hij kwam. Hij ging naar de bibliotheek, en vroeg de ingebonden jaargangen der weekbladen voor notariaat en belasting- wezen van het vorige jaar. Hij begon te snuffelen, en vond onverhoopt vlug, wat hij zocht: in een kolommetje, dat nalatenschappen opsomde, den naam Karl Larsson met het bedrag: Kr. 952.863.16. Bijna een-miljoen! Hij schreef het getal op in zijn portefeuille- kalender en bracht de boeken terug.

Zou Elsa weten, hoe groot haar erf- deel was? Hij betwijfelde het sterk. Hij had geen speciale reden, om het tegen- deel te vermoeden, maar de gebeurte- nissen dier laatste paar dagen hadden hem wantrouwig gemaakt, of misschien hadden de vermoedens van zijn moeder zijn gedachten een draai gegeven.

Hij deed zijn best, om zoo eerlijk mogelijk te blijven in zijn beoordeling van de feiten. Hij was van nature een optimist, en dacht niet graag kwaad over anderen. Hij had natuurlijk zijn sympathieën en antipathieën, gelijk

iedereen. Er waren menschen, in wie hij nooit vrienden zou kunnen zien, al had hij 't nog zoo graag gewild. Hij kon niet zeggen, dat hij iets tégen hen had: 't konden heele beste menschen zijn, beter dan hijzelf — maar ze waren nu eenmaal niet van zijn eigen slag.

Erik Lund was ook zoo iemand. Hij had nooit iets ongunstigs over zijn karakter gehoord. Dat bewees natuurlijk maar weinig: vóór Lund in Stureholm was komen wonen, had niemand in het dorp zelfs maar van zijn bestaan ge- weten; maar sinds hij zich op Baner- berg had gevestigd, was er op zijn gedrag en houding niets aan te merken geweest. Hij ging met iedereen vrien- delijk om, en waarschijnlijk was hij rijk, anders had hij zoo'n bezitting als Banerberg niet gekocht, dus had Sture- holm hem aanvaard met welwillend vertrouwen.

Rönne had hem als een maatschap- pelijk gelijke beschouwd, hem en zijn zuster een enkelen keer op Mälarhov gevraagd en hem voorgedragen voor de sociëteit: maar groter toenadering was er tussehen hen beiden nooit ge- komen. Na enkele ontmoetingen had Johan voor zichzelf moeten toegeven, dat Lund niet precies zijn soort was, en zoo bleef het ook.

Een heel anderen indruk maakte Elsa Larsson, toen zij, negen maanden geleden, op het toneel verscheen. Oud en jong toonde zich aanstonds bereid, haar toe te laten tot hun vriendschap. Van haar verleden en karakter wisten zij even weinig, als zij van Erik Lund hadden geweten, toen hij Banerberg kocht drie jaar tevoren, maar iedereen voelde, dat zij „geschikt" was, zooals men het uitdrukte. Van alle kanten kwamen men haar met oprechte sympa- thie tegemoet, om het verlies, dat zij pas had moeten lijden. Er kwamen op Banerberg meer bezoekers, dan er in vele maanden geweest waren.

Erik Lund echter moedigde geen bezoek aan, vooral geen jeugdig manne- lijk bezoek. Elsa was jong — nog geen twintig toentertijd, al leek ze door haar rouwkleeren ouder. En ze was boven- dien bijzonder knap. Erik Lund was volstrekt niet blind voor dat feit en als haar voogd moest hij natuurlijk voorzichtig zijn.

Het was met deze gedachten, dat Johan Rönne zich bezighield, terwijl hij in een restaurant zat te lunchen. Hij zag een paar kennissen, maar sprak niemand aan. Hij was niet in de stemming om te praten. Na het eten, met een sigaar en nog een kop koffie, bleef hij zitten peinen, tot hij, met schrik, de klok twee uur hoorde slaan. Toen verliet hij het restaurant en liet zich naar het kantoor van een zijner vrienden, een effectenmakelaar, brengen.

De makelaar zat in zijn privé-kantoor en sprong aanstonds op, zijn hand uit- stekend, toen hij zijn bezoeker zag.

"Leuk dat je eens aan komt waaien, Rönne," zei hij opgewekt. „Ik zou je gezicht haast vergeten."

"Je denkt: hoera, een klant!" schertste Rönne terug. „Maar dat zal je tegen- vallen. Ik heb niets te beleggen."

"Iets te verkoopen misschien?"

"Zelfs dat niet," was het antwoord. „Ik ben op ontdekkingsreis, dus zet 't idee maar uit je hoofd, dat er iets te

Wees zuinig op Uw goed!

En laat U voorlichten!

In dezen tijd van textieldistributie is de uiterste zuinigheid met kleding en linnengoed een eisch van gezond verstand. Hoe ge langer met Uw kleeren kunt doen? Hoe ge Uw linnen- goed spaart? Inlichtingen worden U gaarne verstrekt op de cursussen, georganiseerd door

- 1) De Commissie i.z. Huishoudelijke Voor- lichting en Gezinsleiding, Bezuidenhoutsche- weg 67, Den Haag.
- 2) De Stichting voor Huishoudelijke Voor- lichting ten Plattelande.
- 3) Het Nijverheidsonderwijs voor Meisjes.

Bovendien stelde de Nederlandsche Vereeniging voor Huisvrouwen een uitnemend en geïllustreerd boekje samen: Het „Textiel A.B.C."

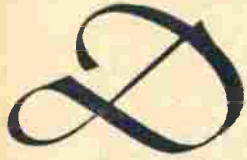
Schaf U dit boekje aan. Het bevat 68 pagina's met nuttige wenken. Gebruik nevenstaande coupon voor Uw bestelling!

PUBLICATIE VAN HET DEPARTEMENT VAN
HANDEL, NIJVERHEID EN SCHEEPVAART T.B.V.
HET RIJKSBUROU VOOR DE DISTRIBUTIE
VAN TEXTIELPRODUCTEN DOOR DEN HANDEL.

BLOEMEN EN BLOESEM

VAN DEN MEI

e maand Mei is als een lieflijke tooverprinses, die met haar blanke, teedere handen een schat van bloemen en bloesems rond haar strooit.

En waar zij gaat, lachend en met opgeheven hoofd, de goud-blonde lokken zwierend achter haar, daar bloeit de wereld van wonderen prachten! De boomen dragen hun witte en rose bloemenprachten als reusachtige boeketten. Trossen melkwhite, zoet geurende seringen hangen zwaar neer van de neigende twijgen en zie daar die kleurige tulpen pralen, met hun roode en gele bokalen, zon-doorschenen, op de hooge, groene stengels.

De kleine anemonen, die wonderschoonen, vormen elders een bont en prettig gezelschap.

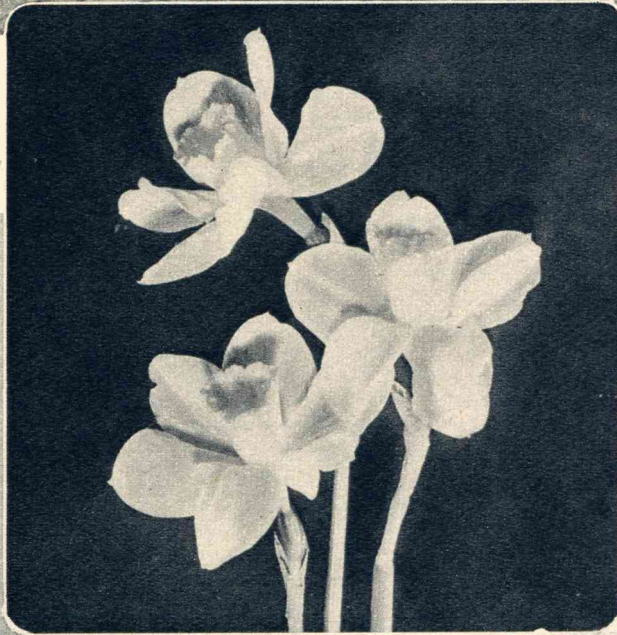

Tusschen de hyacinten.

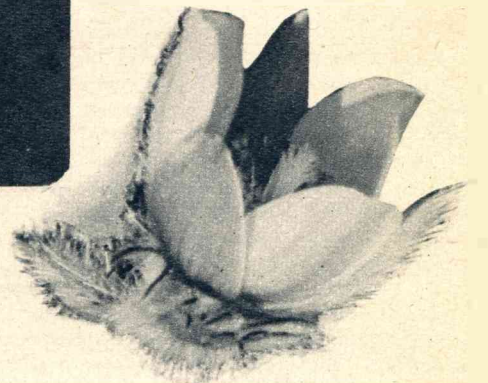
Stijlvol en deftig daarentegen rijzen de hyacinten en narcissen op. Weelderig en rijk prijken voorts de hortensia's en sneeuwballen. Daarbij doen de vlinderachtige primulaatjes, de stralende madeliefjes en boter-gelepinksterbloemen bescheiden aan.

Zij bloeien op het veld en in de weiden, waar zij ons toelachen en verblijden...

O, de bloemen van den Mei, die

Stijlvol en deftig rijzen de narcissen op.

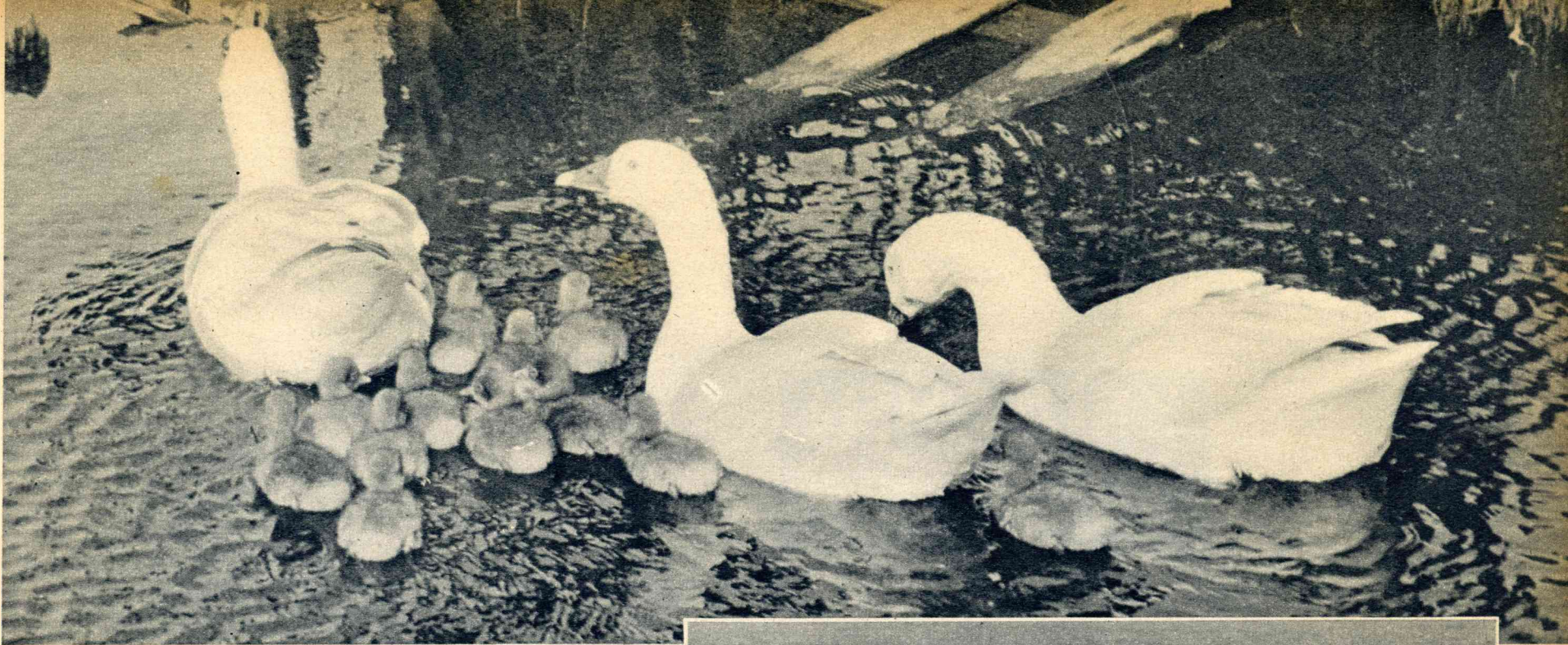
Bloesemweelde.

met hun edele vormen en gloedvolle kleuren de wereld mooi maken, als een levendig en blij sprookje.

Ja, we mogen het wel zeggen: Zoolang er nog bloemen en bloesems zijn is er nog vreugde, schoonheid en geluk!

Stralende madeliefen. Foto's: eigen opnamen (3), Gyger (1), Scherl (1)

De familie Eend trekt er met haar kroost op uit.

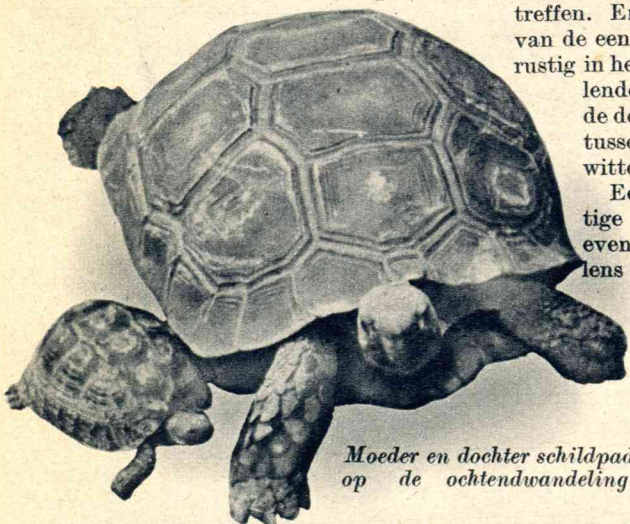
JONG LEVEN IN DE LENTE

Jn de mooiste maand van 't jaar, als de natuur bloeit en bloesemt in ongekennde pracht en weelde, doet zich menig aardig tafereeltje aan ons oog voor van jonge beestjes, toevend onder de hoede van de moeder.

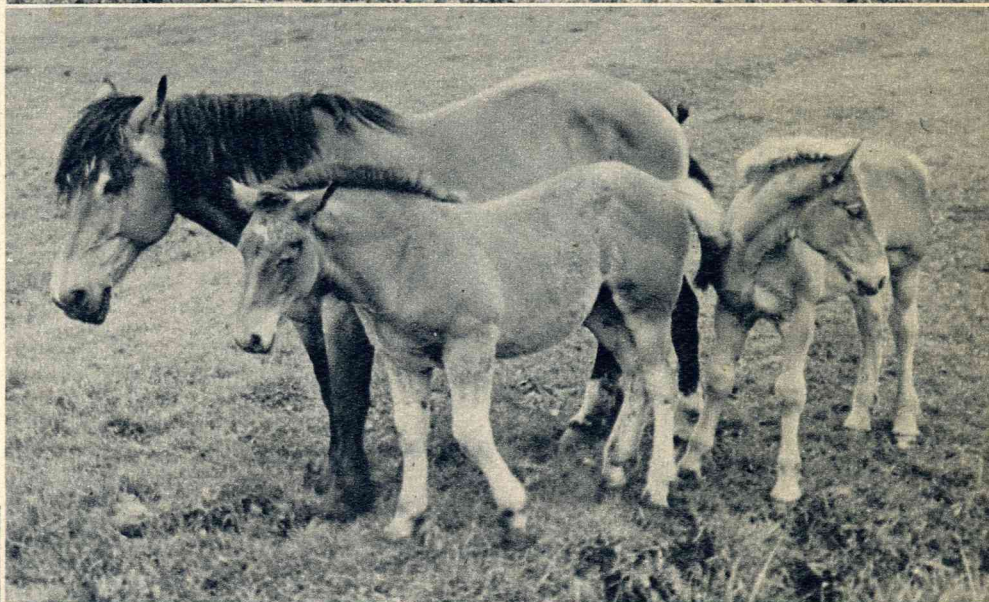
Dat is óók weelde der natuur en even verheugend als de schoonheid van bloemen, bloesems en groen!

Een aardig beeld wist de fotograaf vast te leggen van een moederschaap met twee lammetjes: een wit en een zwart exemplaar. Zij vormen een typische groep, die men niet dikwijls zóó zal aantreffen. En wat zegt u van de eendenfamilie, die rustig in het koele, rimpelende water zwemt, de donzen kleintjes tusschen de groote, witte eenden in?

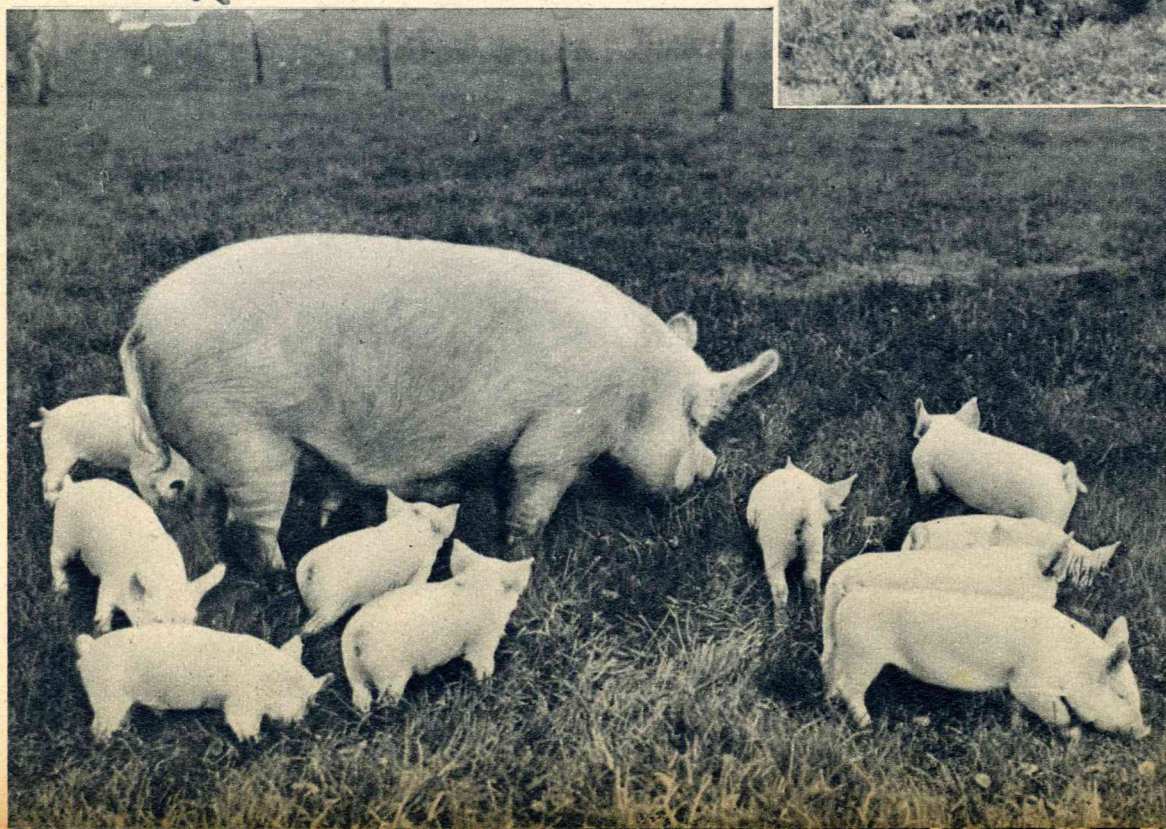
Een schilderachtige groep leveren eveneens de veulens op, die zich

Moeder en dochter schildpad op de ochtendwandeling.

Jong leven in de wei; lammetjes en veulens.

slechts ophouden in de directe nabijheid van het moederpaard.

Onze foto toont een prachtig span veulens, dat echter de allerprilste jeugd reeds voorbij is.

Als men voorts het beeld ziet van de breede zeug, met al die blanke biggetjes, kan het zijn, dat er bij ons culinaire geneugten rijzen!

Intusschen is zoo'n varkens-„gezelschap" aardig om te zien.

Het curieuze bewaarden we echter voor het slot: moeder schildpad op stap met haar kleintje, dat, hoe gering van afmeting ook, het trouwe beeld vormt van de moeder.

De wonderen van natuur en schepping komen wel sterk uit in dit decoratieve tweetal, kalm en gemoedelijk wandelend langs den vijverrand.

Wie denkt er bij dit tafereeltje niet aan culinaire geneugten?

Foto's: eigen opnamen (2), Het Zuiden (1), Polygoon (1), Pax-Holland (1).

Overal op de wereld waar aan
Rheumatische pijnen
 geleden werd, heeft Kruschen zijn wel-
 dadige werking bewezen. Neem toch óók

KRUSCHEN

onder voortdu-
 rende controle
 van scheikun-
 dige-apotheker
 G. J. Logger

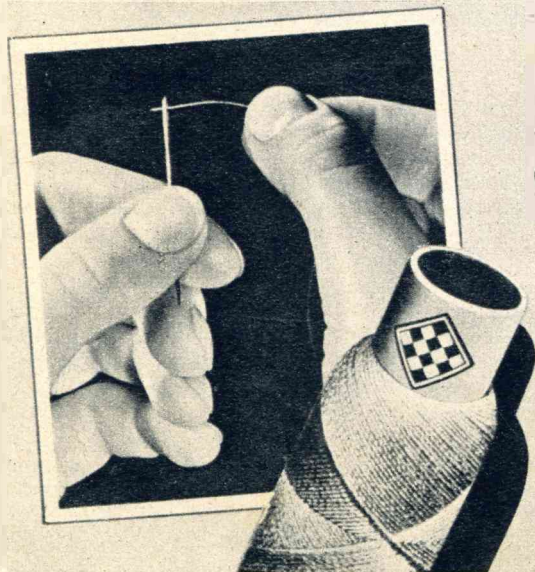
Sinds 1889 dezelfde
 beroemde samenstelling

★ Bij apothekers en drogisten
 1.47 — 0.76 — 0.41

diergaarde Blij-Dorp

Eindpunt lijn 6 - Rotterdam - Telefoon 45970

Gütermann's
Naaizijde

STERK
 ELASTISCH
 KLEURECHT

Let op het
 handelsmerk:
 Het schaakbord!

EEN MEISJE ONDER VOOGDIJ

Vervolg van blz. 19

verdiene valt. Heb je een paar minuten tijd voor me?"

„Met alle genoegen.”

„Ik zal je niet langer ophouden dan noodig is. Ken je een zekeren Lund?"

„Ik ken er wel zes, die Lund heeten. Hoe ziet hij er uit?"

„Klein en dik, kaal hoofd, kleine oogjes..."

„Erik Lund?"

„Ja, precies.”

„Dien ken ik van gezicht, maar ik heb nooit zaken met hem gedaan. 't Is een bekend type in ons vak.”

„Wat is 't voor iemand? Ik bedoel: wat doet hij voor zaken?"

„Ja, wat we allemaal doen! Hij speculeert nogal. Maatschappijen opzetten, als hij de kans krijgt. Hij financiert meer dan hij makelaart.”

„Rijk?"

„Weet ik niet. Wel crediet, geloof ik, maar ik weet 't niet zeker. Hij schijnt den laatsten tijd nogal verloren te hebben in rubber. Ik voor mij zou hem geen royalen greep in mijn brandkast laten doen.”

„En zijn reputatie onder de collega's? Karakter en zoo?"

„Och, niet beter en niet slechter dan de meesten. Hij is te goed met de wet op de hoogte, om zich ergens in te werken. Hij is leep... maar van den anderen kant, juist de leepsten dutten soms 't ergste.”

Rönne zat peinzend langs zijn kin te wrijven. Zijn vriend liet niet bepaald veel uit.

„Je weet zeker niet veel van zijn karakter?" vroeg hij eindelijk.

„Beste kerel," lachte de makelaar, „van iemands karakter en zijn familie en zoo trekken we ons op de beurs niets aan. We bekijken daar alles in cijfers.”

„Dat begrijp ik... laten we dan zeggen, dat 't me te doen is om je persoonlijke indruk.”

„Probeert hij je mee te krijgen voor zoo'n plannetje van hem?"

„En als 't zoo was?"

„Dan zou ik zeggen: pas op je tellen. Lund is leep, dat heb ik je al gezegd. Er zijn lui, die bij hem zweren — financieel genie, zeggen ze; maar hij heeft al meermalen zijn vingers gebrand.”

„Denk je dat hij eerlijk is?"

„Binnen de letter van de wet, ja. Of hij in zijn ziel eerlijk is, en of hij een ziel heeft, is een tweede kwestie. Zuiver persoonlijke indruk, hoor! Geen peil op trekken. Buiten zaken weet ik niets kwaads van hem, maar niets goeds ook.”

Rönne zat weer langs zijn kin te wrijven en zweeg seconden lang. Zou hij den makelaar iets vertellen van de geheimzinnige verdwijning van Lund's pupil? Nee, 't was misschien maar beter, er over te zwijgen. De man zou zich maar benieuwen, waarom hij zich voor dat geval zoo interesseerde. 't Zou trouwens wel gauw in de kranten komen ook.

„Ik zal je zeggen, hoe 't zit," zei hij eindelijk. „Lund is een buurman van me, en nu wou ik graag iets meer over hem weten. Hij neemt je niet gauw in zijn vertrouwen. Hij wordt in Stureholm beschouwd als iemand, waar je niet goed wijs uit kunt worden. Begrijp me goed — geen mensch heeft iets tegen hem. Hij is heel aardig en zoo, maar werkelijk kennen doet geen mensch hem. 't Is in een dorp nooit prettig, zulke afstanden. Ik heb mijn best gedaan,

maar erg aanmoedigend in den omgang is hij niet.”

„Dat lijkt me ook niets voor hem. Hij heeft zijn hoofd te vol met zijn zaken. Als ik speculeerde, zooals een massa van mijn collega's doen, liet ik me óók niet licht uit mijn tent lokken.”

Rönne stond op. „Enfin, ik ben blij, dat we eens gepraat hebben," zei hij. „Je neemt me maar niet kwalijk, dat ik zooveel van je kostbaren tijd heb vernoeid.”

„Stil toch, man," was het antwoord. „Je bent altijd welkom. Loop nog maar eens aan, als je weer eens in de stad komt.”

Nóg een bezoek had Rönne op zijn programma staan: hij reed naar het kantoor van Ivar Olby, een bekenden advocaat, en een vriend van Johan Rönne uit zijn kinderjaren. Hij moest het adres van Olby in zijn boekje opzoeken, want zij spraken elkaar slechts zelden. Daarom schroomde hij ook, den man lastig te vallen met zaken, die hem geen voordeel konden brengen en waarvoor hij geen persoonlijke belangstelling kon voelen.

Maar Rönne had in het restaurant zijn aarzeling overwonnen. Had hij zich niet zoo gejaagd en bezorgd gevoeld, hij had geen aanspraak gemaakt op tijd en aandacht van zijn ouden vriend; maar hij had dien dag geen stap gezet en geen woord gehoord, of zijn bezorgdheid was er door toegenomen. Hij voelde zich gedrukt door een angst, dien hij zelf niet kon verklaren en zelfs niet trachtte te ontleden. Vruchteloos hield hij zichzelf voor, dat Elsa Larsson niets voor hem beteekende; als zij wenschte te verdwijnen, zonder een spoor achter te laten, ging 't hem niets aan. Maar diep in zijn hart wist hij wel beter. Op een onbegrijpelijke, onnaspeurbare manier was zij heel veel voor hem gaan beteekenen. Was hij verliefd op haar? Hij lachte om het idee. Natuurlijk was hij niet verliefd, 't leek er niet op, maar dat nam niet weg: hij stelde belang in haar, en hij wenschte, dat 't haar goed ging. En hij kon de vrees maar niet van zich afzetten, dat een ontzettend gevaar haar bedreigde. Wie weet verkeerde zij op dit oogenblik reeds in groot gevaar... en zij was zoo jong, zoo onervaren en onschuldig, en vrienden of beschermers had zij niet. Eén ding was hem zoo helder als de dag: hij zou 't zichzelf nooit kunnen vergeven, als hij niet alles in het werk stelde, om haar belangen te verdedigen... en misschien zelfs haar leven.

Maar wat kon hij doen? Hij had zich nog nooit zoo hulpeloos gevoeld. Er was geen aanknoopingspunt, geen houvast. Misschien waren zijn gedachten daardoor op zijn vriend Ivar Olby gekomen. Ivar was advocaat. Het was zijn werk, duistere en ingewikkelde kwesties op te lossen. Misschien kon hij een idee opperen, waar een gewoon leekenverstand niet op kwam. In ieder geval zou 't hem goed doen, weer eens met zijn ouden vriend te praten.

Enkele minuten later drukten de twee mannen elkaar hartelijk de hand. „Wel wel, Johan!" riep Olby met warmte uit. „Wie ik ook verwacht zou hebben, jou niet! Maar neem een zit, als je er een kunt vinden, en maak 't je gemakkelijk.”

Vervolg op blz. 24

Zondags rijdt de boer in een wagen, die fraai met houtsnijwerk versierd is.

Het Ammerlandsche boerenhuis, het „bewoonde museum”.

BOERDERIJ EN MUSEUM

De stichting van een eenvoudigen bakker, die om zijn verdiensten op historisch-ethnologisch en botanisch gebied den titel van doctor honoris causa ontving.

Water haalt men uit een eeuwenouden put.

De karnmolen, die door een hond in beweging wordt gebracht.

In tegenstelling met de „normale” musea, waar men leergierig ingaat, doch dikwijls met hoofdpijn uitkomt, is het „Ammerlandsche boerenhuis” een bezienswaardigheid, waar veel te leeren en te bewonderen valt, doch waar het leven gewoon zijn gang gaat, zoodat men onwillekeurig opgenomen wordt in de sfeer van werkzaamheid en onder de hand meer van het boerenbedrijf in Oldenburg te weten komt dan door de bestudeering van lijvige handboeken en het bezoek van musea met onbeweglijke figuren en voorwerpen.

Tot op de kleinste bijzonderheden is deze boerderij ingericht zooals het bedrijf eeuwenlang gevoerd werd, vóór men gebruik

maakte van machines: het land wordt bewerkt en bebouwd met oude werktuigen, de boer steekt zelf zijn turf en perst deze, water haalt men uit een typisch gebouwen put, men karut de boter in een ton, waarbij de waakhond door middel van een tredmolen den karpols in beweging brengt, alle stoffen worden op een eigen weefgetouw geweven en men vervaardigt en repareert hier zelf het huisraad, dat vervangen moet worden, almede de werktuigen, die versleten zijn.

Geen wonder, dat deze „ouderwetsche” boerderij door de stadsmenschen, en vooral door de jeugd, druk bezocht wordt en als voorbeeld dient, hoe romantisch, maar ook hoe gezond en nuttig het boerenbedrijf is.

De menschen wonen met de kleine huisdieren in dezelfde ruimte. Maar dit belet den boer niet hier een prachtige antieke kast neer te zetten, die overigens wel een stootje kan velen.

(Foto's Scherl-Fellner)

Jod-Kaliklora

De door artsen aanbevolen tandpasta

bevat 0.0075 % organisch jodium, waarvan $\pm$ 0.000035 gr jodium door het tandvleesch opgenomen en daardoor in de inwendige organen van het lichaam verspreid wordt.

Jod-Kaliklora is een aangenaam schuimende tandpasta van uitstekende kwaliteit (zonder chloorzure calium) met een lekkere frissche smaak. De uiterst kleine hoeveelheid organisch jodium is voldoende om de mondholte gedurende langen tijd te ontsmetten (wetenschappelijk bewezen!) en daardoor de tanden zoowel als het tandvleesch voor ontsteking en vooral ook tegen de in de geheele wereld verspreide tandwulf (Paradentose) te beschermen.

Jod-Kaliklora is voorts door artsen erkend als voorbehoedmiddel tegen verkoudheid, aderverkalking (Arteriosklerose) en als stimulans voor alle lichaamsfuncties.

Queisser & Co.
Hamburg 19
Depot: Pharmaceutische Union, Hilversum
P. de Hooghlaan 34

De aangenaam schuimende Gezondheids-Tandpasta.

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK TEN DIENSTE VAN DE HUISVROUWEN

RESULTAAT: BESPARING VAN ZEEP

Onze scheikundigen te Vlaardingen hebben zich bezig gehouden met het vraagstuk een doelmatig product voor vatenwasschen samen te stellen zonder zeep. Na langdurige onderzoekingen ontdekten zij het nieuwe product Vet-Ex, dat wij thans de huisvrouwen aanbieden. Met Vet-Ex gaat het vatenwasschen verbazend snel en doelmatig, door de bijzondere vetoplossende bestanddeelen, die het bevat. Al het vaatwerk komt prachtig blinkend uit de omwaschteil met de Vet-Ex-oplossing en bovendien is Vet-Ex volkomen veilig in gebruik. Vet-Ex zal niets aantasten: geen metaal, glas of kristal, geen houtwerk, hoorn of celluloid. Voorts geeft Vet-Ex geen reuk en smaak aan glas of porselein. Probeer Vet-Ex eens voor Uw kristallen glazen, waarop U zoo trotsch is. U zal verbaasd staan over het resultaat. Vet-Ex is een ware uitkomst in de moderne huishouding. En zoo voordeel!

GEEN ZEEP MEER VOOR DE VAAT
NEEM VET-EX THANS TE BAAT

Een pak Vet-Ex is voldoende voor 25 keer vatenwasschen en kost slechts 20 ct.

20^{ct}
overal verkrijgbaar
ZONDER
BON

Een nieuw product der Sunlight Zeep Fabrieken

VET 9-041

EEN MEISJE ONDER VOOGDIJ

Vervolg van blz. 22

„Stoor ik je niet in je werk?” vroeg Rönne.

„Maling aan mijn werk!” antwoordde Olby vroolijk. „Trouwens, zooveel werk heb ik niet. Stille tijd. Ik ben blij dat ik je weer eens zie, kerel. Neem een sigaar.”

„Ik steek een pijp op, als je 't goed vindt.”

„Best. Dan neem ik zelf ook een pijp. Niets zoo lekker als onze oude smook-machine. Maar wat heeft je kunnen losrukken van de genietingen van het buitenleven op zoo'n prachtige dag weer? Ik zat net naar de oevers van jullie schoone meer te snakken.”

„Als je er woonde, snakte je weer naar 't geharrewar voor de rechtbank,” zei Rönne lachend.

„Dan ken je me niet! Ik geloof, dat ik eigenlijk voor boer in de wieg ben gelegd. Ik ben dol op koeien en varkens en kippen en eenden en den geur van de groene aarde en de rimpeltjes van 't water, maar ik ben gedoemd om in zoo'n rommelige straat te hokken en al mijn kracht te verspillen, om eh... om eerlijke menschen te helpen, aan de strikken en lagen van schurken te ontsnappen.”

„Zeg 't maar ronduit: om schurken te helpen, aan de strikken en lagen der wet te ontsnappen!” schertste Rönne.

„Word nu niet cynisch. Dit kleine beetje eer moet je ons, armen advocaten, gunnen, dat we 't goed bedoelen.”

„Laten we 't hopen. Maar ik wou 't eigenlijk over iets anders hebben. Je hebt wel al begrepen, dat 't... dat mijn bezoek heelemaal niet officieel is. Maar ik wou je wél raad vragen. Ik zal je een geval voorleggen, en als ik uitgepraat ben, zou ik graag hooren, wat je er op zegt, maar als je liever je mond houdt, is 't ook goed.”

„Zeg maar op,” zei Olby.

„'t Geval is dit. Er sterft een meneer, die bijna een miljoen bezit. Ongeveer een week voor zijn dood maakt hij een testament. Als ik 't wél heb, schrijft of dicteert hij 't zelf. Hij laat in dat testament al zijn bezittingen na aan zijn eenig kind, een meisje van een jaar

of twintig. Hij stelt een vriend aan tot eenig executeur en tot voogd over zijn dochter. Het meisje moet een jaarlijksche toelage ontvangen, speldengeld zal ik maar zeggen, tot haar tweentwintigsten verjaardag. Daarna kan ze over alles vrij beschikken. Tot zoover klinkt alles vrij normaal, dunkt me.”

„Jawel. Alleen was 't onverstandig, maar één executeur te benoemen.”

„Ik dacht wel, dat je dat zeggen zou. Maar nu verder. Als het meisje vóór haar tweentwintigsten verjaardag sterft, wordt de nalatenschap verdeeld onder 'n aantal liefdadige instellingen, die in het testament worden genoemd, of — en hier zit de kneep — aan andere instellingen, door den executeur aan te wijzen, ieder voor het bedrag, dat dien executeur goeddunkt.”

„Dat is een zeer uitgestrekte bevoegdheid,” merkte Olby op, „en, in 't algemeen gesproken, gevaarlijk ook.”

„Vind je?”

„Zeker vind ik dat! Ik twijfel er geen oogenblik meer aan, of de erfflater heeft dat testament zelf opgemaakt. Een advocaat of notaris, die zijn vak maar een beetje verstaat, zou hem er op gewezen hebben, welk misbruik er van zoo'n bepaling gemaakt zou kunnen worden.”

„Daar komen we nu juist aan de kwestie, waar ik je over wou spreken,” zei Rönne. „Veronderstel dat het meisje vóór haar tweentwintigsten verjaardag sterft, en dat de executeur het geld eenvoudig in zijn zak steekt, wie roept hem dan ter verantwoording?”

„Weet je zeker, dat je het geval zuiver gesteld hebt?”

„Absoluut.”

Olby zweeg vele seconden lang. Rönne boog zich naar voren en klopte zijn pijp leeg op het rooster van den leegen haard.

„Dat is een onzinnig te-tament,” zei Olby eindelijk. „Maar wat hebben we er aan, dóór te redeneeren op veronderstellingen?”

Wordt vervolgd

VARIÉTÉ

De kranten spreken over niemand anders en het uitgaand publiek der Zwitsersche steden staat op zijn kop: de knappe, exotische Barbette heeft aller harten stormerhand veroverd! Barbette... zij speelt met tijgers en wolven in het felle licht van tooneellampen. Is het wonder, dat de jonge mannen hals-over-kop verliefd worden op het ongewoon knappe meisje? Lees de even boeiende als bijzondere love-story van Barbette en den jongen arts Hans Treising, neergelegd in den nieuwsten roman van de serie Avonduur-lectuur: Variété, door H. L. Lamprecht.

Hij verschijnt volgende week. Prijs 16 cent. Verkrijgbaar bij onze kantoren, bezorgers en agenten. Toezending per post geschiedt alleen na overschrijving van 't bedrag verhoogd met 2½ cent per exemplaar voor portokosten, op postrekening no. 142700 of na ontvangst van postwissel.

PANORAMA. Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Donderdags. / 1.69 per kwartaal of / 0.13 per week. Franco per post / 1.80 per kwartaal bij vooruitbetaling. Voor postabonnementen en adreswijzigingen van postabonnementen gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het bureau te Haarlem. Bureau's: HAARLEM, Nassaulaan 51, Telef. Int. 13866. Giro nr. 142700. AMSTERDAM, Singel 263, Telef. Int. 33170, Giro nr. 97946. ROTTERDAM, Statensingel 179b, Telef. Int. 47133, Giro nr. 101981. 's-GRAVENHAGE, Stationsweg 95, Telef. Int. 111666, Giro nr. 43141. UTRECHT, Biltstraat 142, Telef. Int. 13473, Giro nr. 149597. ENSCHEDE, Gldenaaichestraat 56, Telef. Int. 2188. Giro nr. 383773. ARNHEM, Nieuwe Plein 42, Telef. Int. 24825, Giro nr. 383772. 's-HERTOGENBOSCH, Stationsweg 27, Telef. Int. 4286, Giro nr. 129750. MAASTRICHT, Stationsstraat 20, Telef. Int. 5851, Giro nr. 124690. VLISSINGEN, Badhuisstraat 5, Telef. 81.

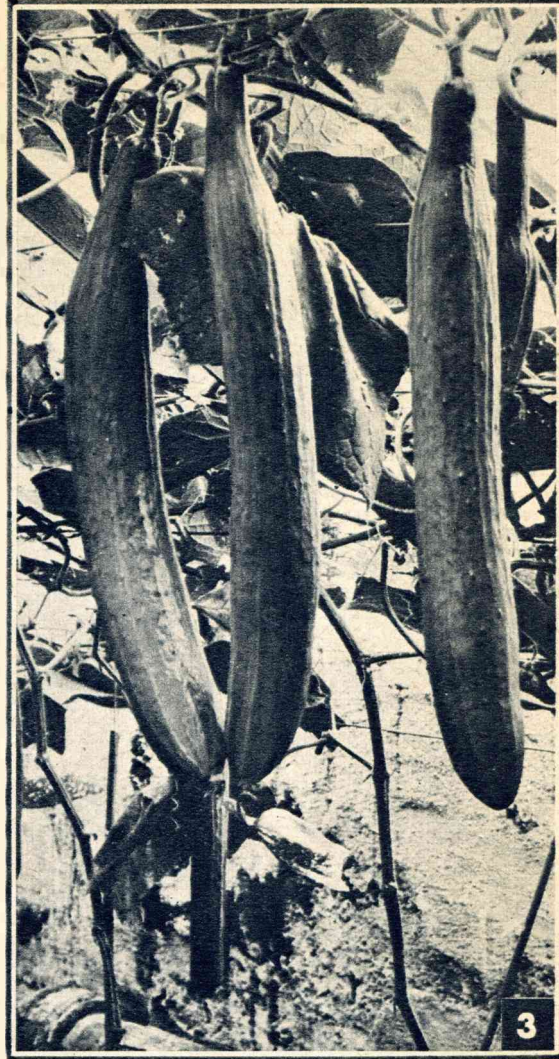
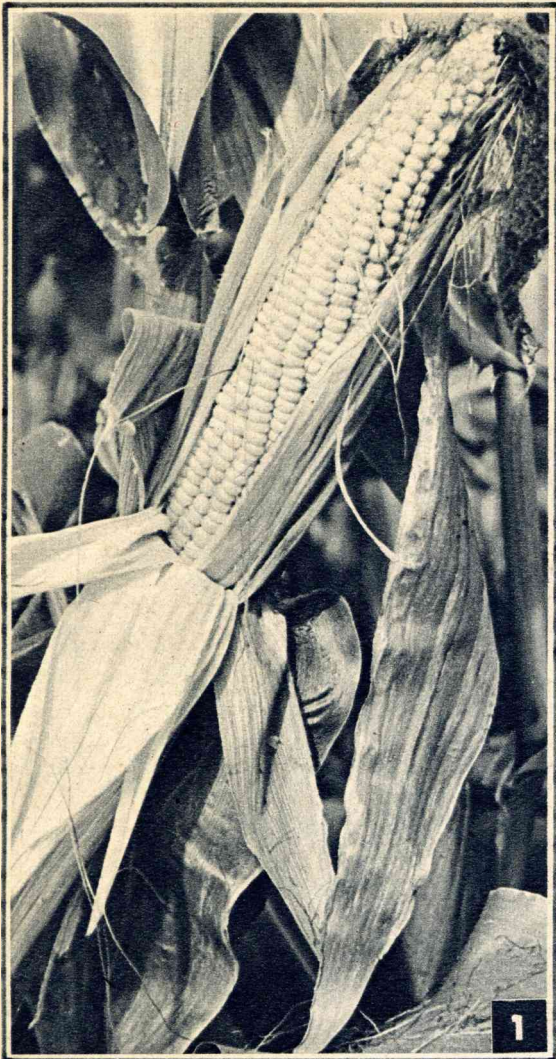

HOLLANDS PRACHT

Hoe praalt hier Hollands pracht
Onder den hoogen hemel.
Hoe blinkt en prijkt en lacht
Het blijde kleurgewemel.

Hoe bloeien in het licht
Het paars en rood en geel
Tot 't edele kleurgedicht
Van 't Hollandsch tafereel!

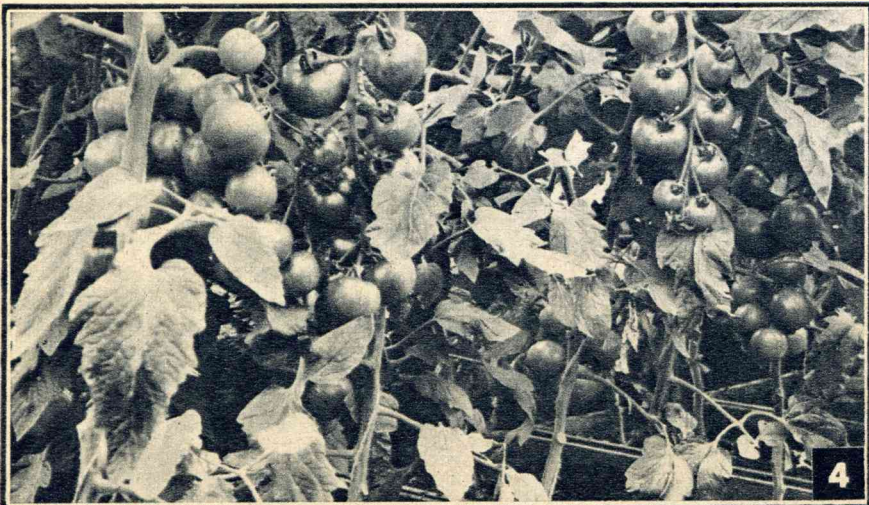
PANORAMA'S BODEMPRODUCTIE- PRIJSVRAAG

Opnieuw koestert 't voorjaarszonnetje onzen vaderlandschen bodem en trouw beloont deze de zorgen en moeite van boer en tuinier met een overvloed van nuttige, smakelijke en voedzame gewassen. Met meer belangstelling dan ooit te voren kijken we naar de groene spruiten, die voorzichtig uit den grond komen gluren, want lieten we in vroeger jaren de zorg voor ons dagelijksch voedsel maar al te licht aan anderen over, in 1941 heeft iedereen, die daartoe in de gelegenheid was, zelf de han-

den uit de mouw, in casu de schop in de aarde gestoken. En nu is 't wachten op de resultaten. Weet u, hoe uw zelfgezaaide planten er straks uit zullen zien? Kunt u de planten, die het voedsel van ons volk helpen vormen, in hun natuurstaat herkennen? We willen de proef op de som eens nemen en reproduceeren op deze beide bladzijden een tiental foto's van Nederlandsche land- en tuinbouwgewassen, welke afbeeldingen wij nummerden van 1 tot 10.

Wilt u nu achter elk van die getallen den naam van de afgebeelde plant zetten?

Met spanning zien wij het resultaat tegemoet en ter verhooring van de animo, om aan deze prijsvraag deel te nemen, loven wij voor de goede oplossingen driehonderd prijzen uit.

DE DRIEHONDERD PRIJZEN

Van de uitgeloofde prijzen worden er niet minder dan zeventig in geld uitgekeerd, te weten de volgende bedragen:

Een prijs van Fl. 25.—

Vier prijzen van Fl. 10.—

Vijftien prijzen van Fl. 5.—

Vijftig prijzen van Fl. 2.50

De resterende troostprijzen, tweehonderddertig in getal, bestaan uit sleutelkettingen, vulpotlooden, verzilverde aschbakjes en meer dergelijke praktische voorwerpen. Het spreekt vanzelf, dat deze driehonderd prijzen onder de inzenders van goede oplossingen verloot zullen worden, als er meer goede oplossingen dan prijzen zijn.

Hieronder vindt u de voorwaarden, waaraan de oplossingen moeten voldoen om geldig te zijn:

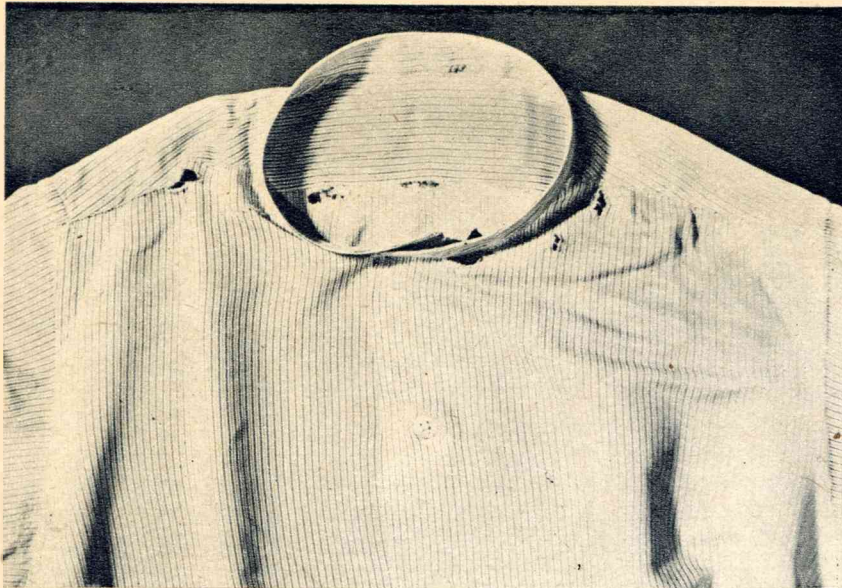
- a) De oplossing moet per briefkaart ingezonden worden onder het motto Voorjaars-prijsvraag.
- b) Deze briefkaart mag geen enkele andere mededeeling bevatten dan het rijtje getallen van 1 tot 10 met daarachter de gevraagde plantennamen.
- c) De oplossingen moeten uiterlijk 20 Mei in ons bezit zijn.

- d) De briefkaarten moeten geadresseerd worden: voor abonné's op Panorama-De Stad Amsterdam aan Singel 263 te Amsterdam; voor abonné's op Panorama-Groot Rotterdam aan Statensingel 179b, Rotterdam-Blijdorp; voor abonné's op Panorama-'s-Gravenhage in Beeld aan Stationsweg 95, 's-Gravenhage; voor abonné's op Panorama-Ons Land aan Biltstraat 142, Utrecht;

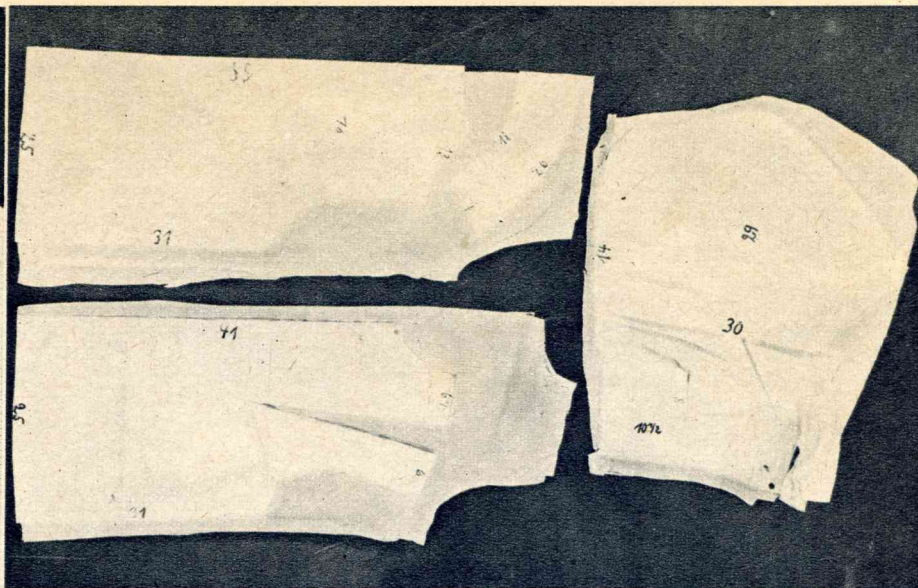
- voor abonné's op Panorama-Ons Zuiden aan Stationsweg 27 te s'-Hertogenbosch of Stationsstraat 20 te Maastricht; voor abonné's op Panorama-Ons Zeeland aan Badhuisstraat 5 te Vlissingen; voor abonné's op Geldersch Panorama aan Nieuwe Plein 42 te Arnhem en voor abonné's op Overijsselsch Panorama aan Oldenzaalschestraat 56, Enschede.

Foto's: Eigen opnamen (4), Polygoon (3), Het Zuiden (2), P. Marée (1).

Dat ziet er hopeloos uit

Dit zijn de maten voor ongeveer maat 42.

ONZE LENTEGARDEROBE

Het is tegenwoordig niet meer zoo eenvoudig om iets nieuws erbij te krijgen als het kledingstukken betreft, maar toch kan een handige vrouw zelf nog wel eens iets bedenken, waardoor haar garderobe zonder een enkel puntje te besteden wordt uitgebreid.

Heeft uw echtgenoot, verloofde of broer niet een overhemd, dat afgedankt moest worden wegens een vergevorderd slijtageproces? Welnu, dan hebt u tegelijk de grondstof voor een aardig sportblousje!

Het hemd wordt uit elkaar geknipt langs de naden. Tornen is meestal overbodig, omdat de maat toch veel grooter is dan voor een normale damesmaat noodig is.

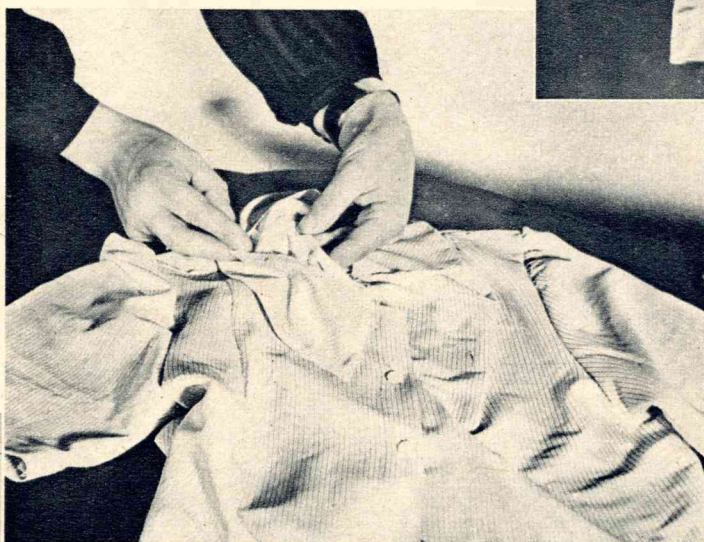
We teekenen nu een patroon volgens de hierbij aangegeven maten, ofwel we nemen een zeer oud kledingstuk dat uit elkaar getornd wordt en dat we dus als patroon kunnen gebruiken. De delen van het patroon worden op de dubbelgevouwen panden van het hemd gelegd. Wanneer de knoopsgaten in het voorpand van het hemd ook in onze blouse komen, zullen we er genoeg mee moeten nemen

dat het blousje straks links over rechts sluit, zooals dat bij heerenkleding het geval is. Eventueel kunnen we er een belegsels opstikken, zoodat de knoopsgaten bedekt worden. Ze worden dan in de andere zijde gemaakt.

De korte mouwtjes kunnen gemakkelijk uit de lange mouwen van het overhemd geknipt worden en een zakje valt er dan nog langs

Wanneer we dezelfde knoopsgaten willen gebruiken, sluit het blousje straks links over rechts.
(Foto's P. Steenkamp)

De onderkraag wordt op den goeden kant van den hals aangeregen.

af. Het kraagje kan boven het rugpand geknipt worden. De tegenkant van dit kraagje kan in twee delen uit het voorpand genomen worden.

Bij het in elkaar naaien stikken we eerst de figurnaden en rijgen verder alle naden met rijggaren in elkaar. Bij het passen moeten we goed letten op den hals- en armsgatvorm. Is de hals iets te wijd, dan kunnen we middenachter enkele naaldplooitjes maken, terwijl een te nauwe hals gewoon even uitgeknipt moet worden.

De armsgaten worden in den goeden vorm geknipt en zoo noodig worden de schouders even opgenomen.

Als alles goed zit kunnen we de naden stikken. Voor de gewone rechte naden gebruiken we een Engelschen naad, terwijl langs hals en armsgaten gewone enkele stiksels gebruikt worden. De mouwtjes worden eveneens met een Engelschen naad dichtgestikt. Aan den onderkant van de mouwtjes en van het blousje stikken we een zoompje. Bij de blouse kan er desgewenscht een elastiek worden doorgehaald.

De twee helften van het kraagje worden met de verkeerde kanten tegen elkaar gelegd en langs den buitenomtrek dichtgestikt. Daarna draaien we het kraagje om en rijgen het langs de halsopening. Het wordt op den rechterkant aangestikt en op den linkerkant overgezoomd.

De mouwtjes worden met wat ruimte in den kop

in het armsgat geregen en daarna worden ze weer even gepast. Zitten ze goed, dan worden ze ingestikt en de rafels worden omgestoken. Dan naaien we het zakje op de goede hoogte, maken de knoopsgaten in orde en naaien de knopen aan. Ten slotte wordt het blousje keurig ingevocht en gestreken.

Het resultaat is zeker beredigend.

Wat zullen we eten?

Zondag:	Vermicellisoep.
Bruine ragoût.
Postelein.
Aardappelen.
Caramelvla.
Maandag:	Posteleinsoep.
Gortrand met uien in een sausje.
Dinsdag:	Gebakken griesmeel-schijven.
Sla.
Gestoofde aardappelen.
Custard.
Woensdag:	Gehakt.
Rabarbermoes.
Aardappelen.
Rijstebrij.
Donderdag:	Stevige kervelsoep met aardappelen.
Rijstkoekjes.
Vrijdag:	Roereieren.
Spinazie.
Aardappelpuree.
Havermout in water gekookt.
Zaterdag:	Capucijners met mierikssaus.
Yoghurt.

Raadgevingen voor den groentetuin

Roode kool, witte kool, savoye-kool, waaronder men ook de kappertjeskool rekent, worden nu gezaaid op den vollen grond, dus niet in een bak. Ook van enkele bloemkoolsoorten, zooals Leerf, Eclipse en Lom-bokker, wordt nu het zaad uitgestrooid. De planten moeten later worden verplant. Maar toch tamelijk ruim zaaien.

Op een halven vierkanten meter strooit men den inhoud van één pakje uit. Zooals altijd den grond goed fijn maken, en het zaad voorzichtig onder werken. Denk om de vogels. Het zaadveld overspannen met zwart garen helpt voor hen afdoende, maar niet tegen de muizen, die het minstens even lekker vinden. De andere koolsoorten worden later uitgezaaid.

Kool eischt een vasten, prima bemesten grond, die bovendien vochthoudend moet zijn.

Op andere plaatsen levert de plant geen harde kool, en schiet ze snel door, het is dan beter den grond op een andere wijze productief te maken. Daar waar vorig jaar kool heeft gestaan, zaait of plant men dit jaar geen kool. De oude stronken moeten zorgvuldig worden opgezocht en verbrand.

Zoo hier en daar is een ongeduldige bezig snij- of spercieboonen te leggen. Dit is veel te vroeg. Deze boonen moeten niet eerder dan 5 Mei onder glas, dus in een bakje, worden gezaaid en niet eerder dan 15 Mei buiten worden uitgeplant of worden gezaaid in den vollen grond. Als u zaadboonen koopt, dan

geeft u de voorkeur aan een soort waar-bij vermeld staat: resistent tegen ziekten en minder last van mozaïek. Er wordt ontsmet zaad aangeboden, ook van koolsoorten. Men heeft dan de zekerheid, dat de schimmelsporen enz. niet met het zaad meekomen. U denkt er natuurlijk wel aan, dat de stof, waarmee werd ontsmet, vergiftig voor mensch en dier kan zijn, dus voorzichtigheid is geboden. De tuinboonen, die in den bak werden gezaaid, staan nu boven den

grond. Het raam wordt op een kier gehouden om de planten aan de koudere lucht te wemen. In drie dagen zijn ze afgehard, en kunnen ze worden uitgeplant. De plantafstanden gaf ik reeds eerder. De spinazie staat er ook boven op. Om de bladvorming te bespoedigen gieten we over het rabat verdunnen koemest. Maar ook het eerste onkruid is aanwezig, dus zorgvuldig wieden op de zaadbedjes en goed schoffelen op den nog onbebouwen grond. Als men na Paschen winteraardappelen heeft gepoot, dan toonen deze nog geen spruiten. Een prachtige gelegenheid om het heele veld nog eens

goed te schoffelen. Niet alleen dat het onkruid verdwijnt, maar de structuur van den grond verbetert. Ook daarom is schoffelen noodzakelijk. Toonen de aardappelen spruiten, dan aanaarden, dus de spruiten in een ondiepe voorbergen, of weer geheel onder den grond woelen, dit om afvriezen tegen te gaan.

M. T. STEGEMAN

CORRESPONDENTIE

Mevr. J. U. te Santpoort. De modder-vlekken in de regenjas kunt u verwijderen door het goed af te wrijven met water met een scheut ammonia. Daarna spoelt u met schoon water.

Mevr. J. R. te Enschede. Het zal zeer moeilijk zijn om de muffe lucht uit de bekleeding van de stoelen te verwijderen: sprengt u er eens wat parfum op. Mogelijk wordt dan de muffe lucht overheerscht.

Mevr. H. V. te Oploo. Zwarte leeren jassen kunt u het beste behandelen met een wassoort, die speciaal voor deze kleedingstukken in den handel wordt gebracht. Vraagt u eens bij een leerhandel.

Mevr. C. M. v. O. te Asten. Wanneer u met verdund zoutzuur geen resultaat hebt, probeert u het dan eens met onverdund zoutzuur.

Mevr. M. A. L. te Dordrecht. U kunt den innaakpot met waterglas insmeren

aan den buitenkant. Olieverf is ook uitstekend geschikt. U loopt dan echter kans, dat de inmaak naar verf gaat ruiken.

Mevr. G. O. te Treebeek. Aardappel-cake bereidt u op de volgende wijze: 600 gram aardappelen, 2 afgestreken eetlepels bloem, 2 eierdooiers, 30 gram boter, 200 gram suiker, 2 eetlepels melk, een mespuntje kaneel of wat geraspte citroenschil.

Kook de aardappelen op de gewone wijze gaar. Vermeng de massa, wanneer ze volkomen koud geworden is, met de bloem, de eierdooiers, de boter, de suiker en het smaakje. Kneed alles door elkaar, roer er ten slotte de melk doorheen en schep er luchtig het stijfgeklopte eiwit doorheen. Vul een taart- of cake-vorm, die met boter is besmeerd en met bloem is bestrooid, met de deeg-massa en plaats den vorm in een matig warmen oven. Laat de cake plm. 1 uur bakken tot ze lichtgeel van kleur is en van den rand loslaat. Stort haar op een rooster, laat haar uitdampen, garneer haar desverkiezende met rozijnen en stuif er wat poedersuiker overheen.

U ZOU IN ZEEWATER KUNNEN WASSCHEN.

Zóó zacht maakt ECHFALON het water.

De chemische werking van het nieuwe waschmiddel is geheel anders dan van zeep. Vandaar dat de fijnste weefsels, ook wol en babykleertjes niet stug of stijf worden, maar hun oorspronkelijke soepelheid behouden. Volgt slechts de eenvoudige gebruiksaanwijzing, die op de verpakking staat, en ECHFALON zal een openbaring voor U zijn.

Informeert bij Uw winkelier. Het zal U interesseeren.

Vraagt de brochure over het wasschen met ECHFALON

ZELF-
WERKEND
25 ct
PER PAK

VOOR DE FIJNE WASCH... NIETS BETER DAN:

Echfalon

FABRIKAAT DER „Echfa“ N.V. - ENSCHEDE

Amann's naaizijde

Resultaat eener
85 jarige ervaring
de beste natuurzijde

VOOR ENGROS CHR. TANG • AMSTERDAM TEL. 48794

VLOTTE PAKJES

voor vreugdige voorjaarsdagen

Laat, veel later dan gewoonlijk, heeft 't voorjaar zijn intrede gedaan en nam het feest der hernieuwing van de natuur een aanvang. En later ook dan andere jaren verwisselde de vrouw haar toch altijd ietwat zware winterkleedij voor zomerscher dracht, hetzij in een fleurige tint, hetzij van praktisch donker materiaal, maar met een vroolijken toets. En dan is het mantelpakje wel de voorjaarskleeding bij uitnemendheid. Voorop gesteld, dat men in dezen tijd, nu niemand kan voorspellen hoe lang het pakje van heden zal moeten dienen, het allerbeste doet om zich tot een klassiek model, dat nooit gaat vervelen, te bepalen, zullen we toch enkele bijzonderheden van het pakje 1941 naar voren brengen. Ten eerste valt 't op, dat de jasjes gedeceideerd langer zijn. Een snuffje, dat men zonder het minste bezwaar kan accepteren, daar niets gemakkelijker is dan het manteltje, zoo noodig, een volgend seizoen korter te maken. Wat anders is het met den korten rok. Vandaar de goede raad om toch vooral voor een flink breed zoom te zorgen. Die rokken vertoonen over het algemeen enkele flinke plooiën, terwijl verschillende zelfs geheel rondom geplooid zijn of bescheidenlijk klokken. Hoewel twee van onze foto's, die speciaal ter wille van de jasjes gekozen werden, nauwe rokjes vertoonen, dient toch opgemerkt, dat bij den tegenwoordigen korten rok eenige wijdtje meer gewenscht

is. Wat anders wordt het, als men zoo'n modern jasje met zeer wijd klokkenden, ofwel geheelrondom aangeplooiden schoot kiest. Daar past nu eenmaal slechts een nauw kokerrokje onder. Men doet er in dat geval echter goed aan, den rok enkele centimeters langer te nemen. Wat de revers betreft, deze zijn heel wat korter dan 't vorige jaar, terwijl ze vaak zelfs heelemaal ontbre-

Een bloemenhoed in een bloemenseizoen.

(Foto Orbis-Recla)

ken. Verschillende mantelcostuums zijn echter ook hooggesloten en hebben dan meest een jeugdig plat kraagje. Op het gebied van sluitingen bestaat een ware anarchie. Er zijn pakjes, die met één knoop sluiten, maar ook die een dubbele rij van wel zeven knopen vertoon-

nen. Dat er onder verschillende pakjes in plaats van de gebruikelijke blouse en rok 'n heele jurk gedragen wordt, komt menig figuur ten goede. Ideaal is het, als men het zóó weet te schipperen, dat men bij één en hetzelfde jasje tweerokken heeft, daar het rokje nu eenmaal veel sneller slijt dan de mantel.

Daar de zakken zoo'n groote rol spelen bij de huidige mode, spreekt het

ook vanzelf, dat verschillende pakjes fantasiemodellen vertoonen. Alleen geldt ook hier, dat men op het oogenblik alles wat te zeer opvalt, en dus zou gaan vervelen, moet vermijden. Vandaar dan ook, dat de gelanceerde drie-kwartmouw vermoedelijk wel geen opgang zal maken.

Lichtgrijs, dat zeer praktisch is, zal dezen zomer vermoedelijk veel opgang maken; daarom verdient het wel aanbeveling, nog eens te onderstrepen, hoe deze, ietwat saaie, kleur geheel opgehaald kan worden door 'n set van blouse, hoed, handschoenen en tash in marine-blauw, hardgroen en een mooi wijnrood. Ook lila doet het goed bij lichtgrijs, dat niet alleen niet stoffig wordt, maar ook het groote voordeel heeft van niet te verschieten. De voorliefde voor donkere blouses op lichte rokken blijft zich dit seizoen handhaven.

Het mantelpakje schijnt dit seizoen op het eerste plan te zullen komen en verdient onze volledige aandacht. En al is het lente, laten wij bij den aanschaf toch vooral niet vergeten, dat dit zoo nuttige kleedingstuk misschien ook in den herfst zal moeten dienen. Een mantelcostuum onder een bontjas of swagger wordt immers hoe langer hoe meer gezien. Vandaar dat zowel overdreven lichte tinten als uitgesproken zomersch materiaal eigenlijk gereserveerd moeten blijven voor degenen, die over een uitgebreide garderobe beschikken. De anderen nemen liever een wat praktischer kleur en steviger materiaal, vooral ook, omdat onze zomersche accessoires het geheel toch afdoende kunnen opvroolijken.

Er zijn jasjes met één knoop, maar veel meer met lange rijen knopen. Ook zakken vormen een belangrijk onderdeel.

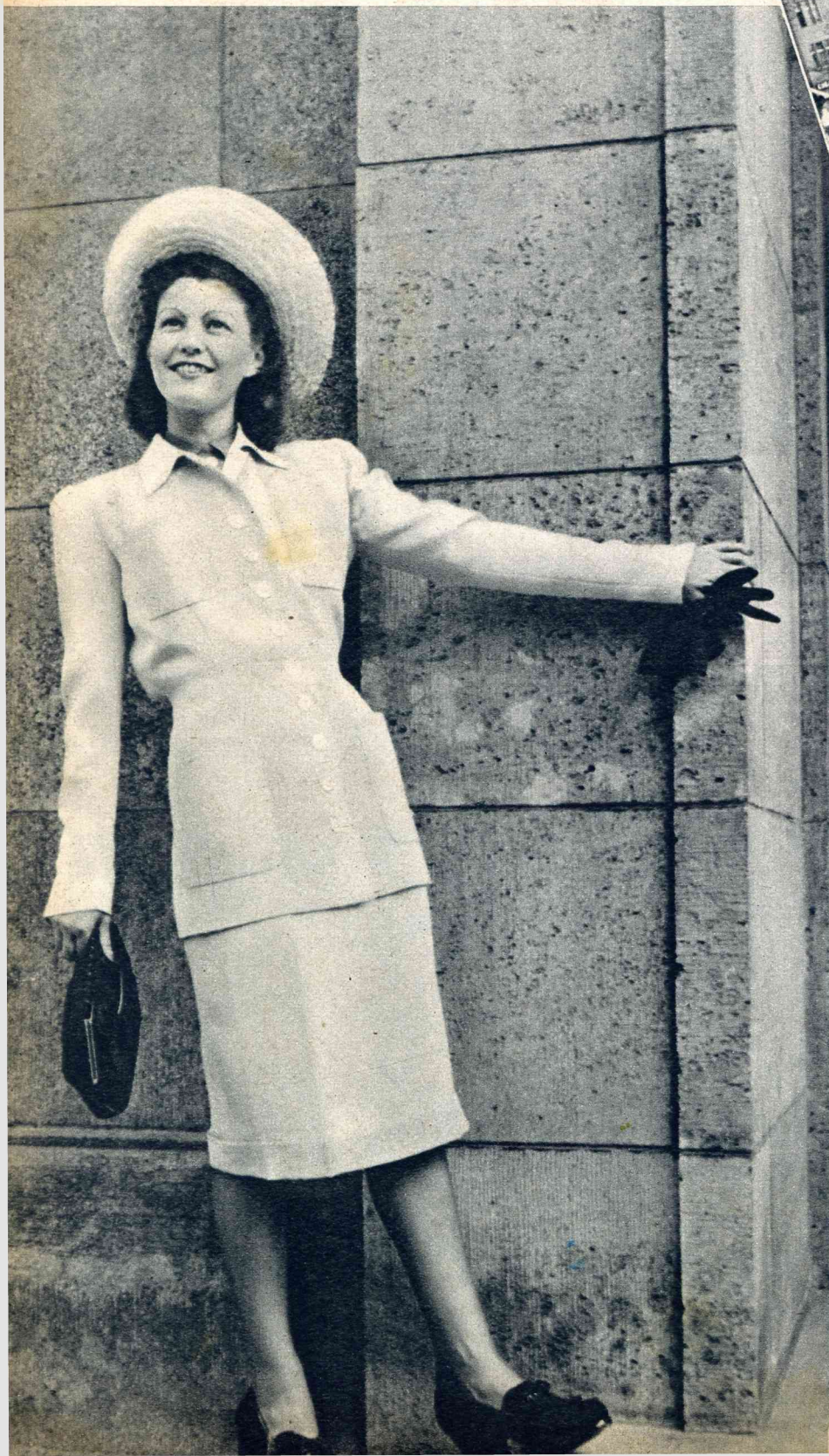
(Foto Orbis-Recla)

De manteltjes zijn langer geworden.

(Foto Orbis-Recla)

De revers zijn korter.

Fleurige
bloemdessins

119. Japon van gebloemde crêpe georgette, hals met plastron, ingezette ceintuur, klokkende rok. Benodigde stof: 4 m van 90 cm breed.
120. Japon van gebloemde crêpe georgette, V-hals, bovenstuk met ruimte, klokkende rok, korte mouw. Benodigde stof: 4 m van 90 cm breed.
121. Japon van imprimé, V-hals, ruim schouderstuk, mouw met ploelen, rok met klokken, welke boven ingestikt zijn. Benodigde stof: 4 m van 90 cm breed.
122. Japon van gebloemde crêpe de chine, schouder- en rugstuk, ingezette ceintuur, rok met heupstuk, het geheel gegarneerd met elfen blesjes. Benodigde stof: 4 m van 90 cm breed.

Verkrijgbaar
in de maten
40-42-44-46

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde costuums, die ontleend zijn aan het mode-album „Zomerpracht”, zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 52½ cts. voor complets, 37 cts. voor mantels en japonnen en 21 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjases en kinderkleding. Bij bestelling vooral opgeven 't gewenschte maatnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger; door girostorting op No. 293631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels aan het PATRONENKANTOOR „PANORA”, NASSAUPELLEN 1, HAARLEM, waarbij 5 cts. extra voor toezending per post verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

CORRESPONDENTIE

kunt u ter afwerking een galounetje gebruiken.

Mevr. N. C. te Kampen. Den witten viltten hoed wrijft u af met een papje van magnesia en tetra. Na het drogen borstelt u het overtollige poeder weg.

De inktvlekken in het lichtblauwe tafellaken belegt u met enkele kristallen citroenzuur, hierop giet u wat kokend water. U herhaalt dit werkje een paar maal tot de vlekken geheel verdwenen zijn, daarna spoelt u met lauw water.

Op het blauwe pakje, dat u voor uw zoontje gebreid hebt, kunt u het beste een garneering van wit aanbrengen. Ook wordt lichtblauw veel met donkerblauw gecombineerd. Is het pakje echter voor het voorjaar en den zomer bedoeld, dan zouden wij aan wit de voorkeur geven.

Mevr. A. V. te Rotterdam. Het wandkleed en het overtrek van de kussens weekt u in water met een flinke hoeveelheid zout, daarna slaat u ze door een lauw sop van een goede zeepsoort. Indien nodig, geeft u het goed een tweede sop voor de helderheid en spoelt daarna met water en zout na. Het laatste spoelwater mag echter geen zout bevatten. Het is aan te raden, het goed liggend te laten drogen, zoodat de kleuren tijdens het drogen niet doorlopen. Merkt u tijdens het wasschen, dat het goed doorloopt, dan legt u het weer direct in water met zout. U houdt dus naast een teil met sop voortdurend een teil met zoutwater gereed.

Mevr. A. V. te Breda. Voor het beplakken van kartonnen doosjes met cretonne kunt u het beste een goede kleefpasta gebruiken. De randjes slaat u keurig naar binnen om. Eventueel

Mevr. L. te Harlingen. Uw begonia heeft last van thrips, die door de leeken wel eens „zwarte vlieg” wordt genoemd. Thrips kan zich alleen in droge lucht goed ontwikkelen. De diertjes schaven iets van de bladeren af en zuigen daarna de sappen uit de plant. Vandaar het omkrullen en geel worden. De glimmende, donkerbruine uitwerpselen veroorzaken kleven. Dus: zorgen voor vochtige lucht. Sproeien! Uw plant op een eilandje zetten, d.w.z. op een omgekeerden schotel, die in een schotel water ligt. Om de week sproeien met 1 % helder nicotine-extract. Dus geen zuivere nicotine, die is veel sterker en brandt uw plant dood. Eigenlijk moest dit middel iedere twee maanden aan alle planten gegeven worden.

Mej. B. H. te 's-Hertogenbosch. Wij raden u aan den koperen ketel af te nemen met zoutzuur en Brusselsche aarde. Het is aan te raden om het metaal met kleine stukjes tegelijk af te nemen en direct na te spoelen met schoon water om te voorkomen, dat het metaal wordt aangetast door het zoutzuur. Zoodra het metaal geheel schoon is, poetst u het met poetsextract glimmend.

Mevr. P. M. te Den Haag. Wij raden u aan de donkere zijde te weeken en te wasschen in een lauw sopje. Houtzeep is helaas haast niet meer te krijgen, zoodat u gewone zeep moet nemen. Om te voorkomen, dat er een grijze schijn op het goed blijft hangen, kunt u de zijde het beste met water en een scheut azijn spoelen. Denkt u er om glimmende zijde aan den linkerkant te strijken.

Dàt
is hem: PASTOL!

Pastol is de tandpasta, waar goede tandenborstels bij zweren. Want Pastol zet de kroon op hun werk - het houdt de tanden gezond en blank en geeft een pittige, frissche smaak, die nog langen tijd nawerkt.

Pastol voor de heele familie.

BOLDOOT'S
Pastol
maakt Uw tanden blank

VOORJAAR IN VOLENDAM

Naar een aquarel van W. van Duyl.